25 ՄԱՅԻՍ 2001 ՈՒՐԲԱԹ 95 (2299)

Ազգ

Azg
armenian daily

Նիկոլայենկոյի հայտարարությունները Բաքվում ընդունել են որպես սպառնալիք

ԵՐԵՎԱՆ, 24 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ադրբեջանական «Զերկալո» թերթը գտնում է, որ Բաքուն ստիպված է լինելու բախվել ռուսական ուժերի հետ: «Երեկ Երեւանում Հավաքական անվտանգության խորհրդի գլխավոր քարտուղար Վալերի Նիկոլայենկոն հայտարարել է, որ հնարավոր է համարում ռազմական ուժի կիրառումը Հավաքական անվտանգության համակարգի անդամ որեւէ երկրի նկատմամբ ԱՊՀ անդամ այլ երկրի կողմից ռազմական վտանգի առաջացման դեպքում», գրում է թերթը, նշելով, որ Նիկոլայենկոյի խոսքերը Ադրբեջանում գնահատվել են որպես բացված սպառնալիք իրենց հանդեպ, քանի որ Բաքուն բազմիցս հայտարարել է, որ հնարավոր է համարում Հայաստանի հետ ռազմական գործողությունների վերսկսումը: Ինչպես հաղորդում է «Թուրան» գործակալությունը, Ադրբեջանի պաշտպանության նախարարությունը, մեկնաբանելով Նիկոլայենկոյի խոսքերը, նշել է, որ Ադրբեջանի զինված ուժերի գլխավոր նպատակը Ադրբեջանի «տարածքային ամբողջականության վերականգնումն է, եւ դա չի կարող որակվել որպես սպառնալիք որեւէ մեկի նկատմամբ»: Ինչ վերաբերում է Նիկոլայենկոյի հայտարարությանը, ապա «Զերկալո» թերթն իր կողմից ավելացնում է, որ Ադրբեջանը 6 տարի շարունակ եղել է նշված պայմանագրի անդամ, սակայն դա չի փրկել իրեն ԱՊՀ ու ՀԱԽ-ի մյուս անդամ պետության գործողություններից:

ՄԻՋԱԴԵՊԱԿԱՆ

Քոչարյանը Պուտինին դիմավորեց «Զվարթնոց» օդակայանում

ՀՀ նախագահի նստավայրում երկու երկրների առաջնորդների հանդիպումը` փակ դռների հետեւում

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

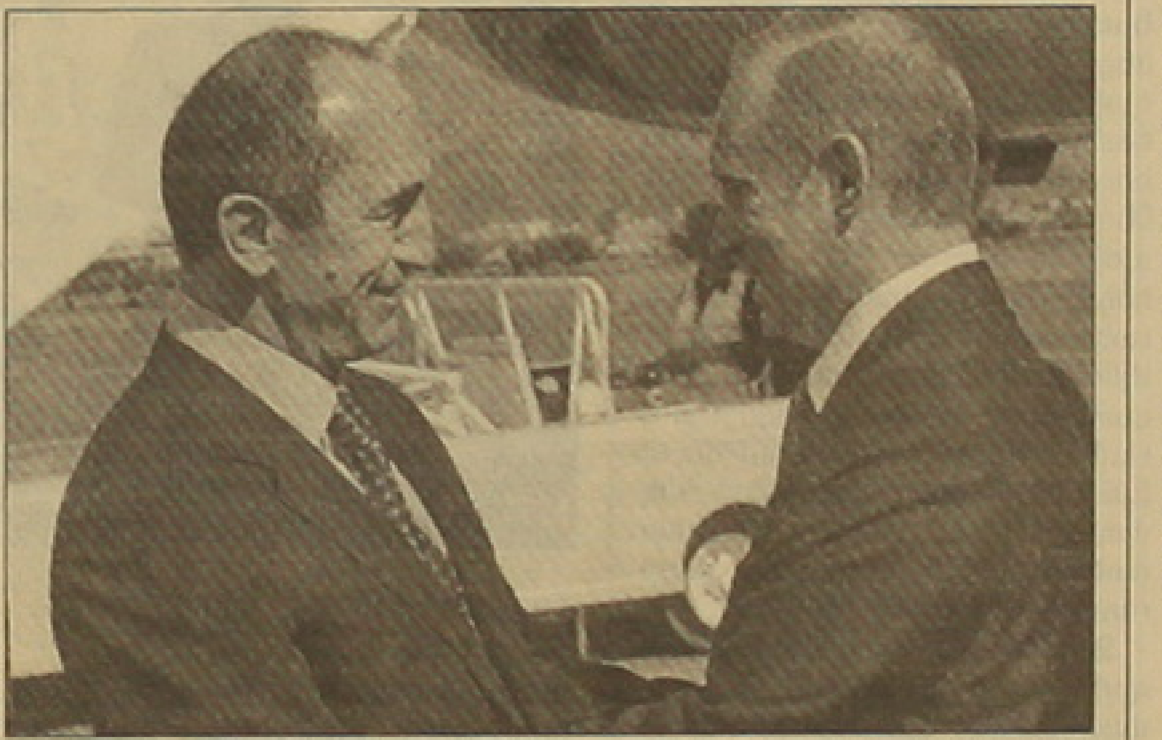

Երեկ, երեկոյան 17:45-ին «Զվարթնոց» օդակայանում վայրէջք կատարեց Ռուսաստանի նախագահ Վլադիմիր Պուտինի օդանավը: Հայաստանի նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանն իր ռուս պաշտոնակցին դիմավորեց հենց օդանավի սանդղահարթակի մոտ:

Այսօր Երեւանում տեղի է ունենում Հավաքական անվտանգության պայմանագրի անդամ վեց պետությունների նախագահների գագաթաժողովը: Ղազախստանի նախագահ Նուրսուլթան Նազարբաեւը Երեւան էր ժամանել դեռ մայիսի 24-ի վաղ առավոտյան: Մյուս չորս նախագահների ինքնաթիռները «Զվարթնոցում» վայրէջք կատարեցին երեկ` կեսօրից հետո: Նախօրեին ՀՀ նախագահի մամլո խոսնակ Վահե Գաբրիելյանն «Ազգին» տեղեկացրել էր, որ նախագահ Քոչարյանը «Զվարթնոց» օդակայանում չի դիմավորի հինգ նախագահներից եւ ոչ մեկին: Ենթադրաբար, վերջին պահին Քոչարյանը որոշել էր անձամբ դիմավորել Պուտինին: Սա ճշգրիտ քայլ էր եւ քաղաքական, եւ բարոյական առումներով: ՌԴ-ն եւ ՀՀ-ն ունեն սերտ ռազմաքաղաքական հարաբերություններ, ռազմավարական դաշնակիցներ են, Հավաքական անվտանգության պայմանագրի ողնաշարը հենց Ռուսաստանն է: Բացի այդ, Պուտինը Երեւան էր ժամանում Յակուտիայից, որտեղ բնական աղետից (ջրհեղեղ) երկրամասը մեծ վնաս է կրել:

Տես ► էջ 2

ԱՐԵՎԵԼՅԱՆ ԹԵՄ

Գարեգին Բ կաթողիկոսը հանդիպել է ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշի հետ

Վեհափառ հայրապետը շարունակում է հովվապետական առաքելությունը

Մայր աթոռ Սբ. Էջմիածին, Տեղեկատվության համակարգ, 24 մայիսի, 2001թ.: Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսը, որն իր հովվապետական առաքելությունն է շարունակում ԱՄՆ հայոց Արեւելյան թեմում, Վաշինգտոն այցի հաջորդ օրը` մայիսի 23-ին, Սպիտակ տանը ավելի քան կեսժամյա հանդիպում է ունեցել Միացյալ Նահանգների նախագահ Ջորջ Բուշի հետ:

Նույն օրը Վեհափառ հայրապետն այցելել է ԱՄՆ Սենատ եւ Ներկայացուցիչների պալատ, ուր ամերիկյան սենատորներն ու կոնգրեսականները պատիվ են ունեցել իրենց աչխատանքն սկսել Ամենայն հայոց հայրապետի աղոթքով:

Կեսօրից հետո Նորին Սրբությունը մեկնել է Նյու Ջերսի: Օդանավակայանում Վեհափառ հայրապետին դիմավորել են ՄԱԿ-ում ՀՀ մշտական եւ լիազոր դեսպան Մովսես Աբելյանը, ԱՄՆ Արեւելյան թեմի հոգեւորականաց դասը, առաջնորդարանի թեմական խորհրդի, ազգային, մշակութային եւ բարեսիրական կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ, Նյու Ջերսիի Հովնանյան ամենօրյա վարժարանի աշակերտներն ու ուսուցիչները:

Հովվապետական այցի ընթացքում Հայոց հայրապետի նախագահությամբ Արեւելյան թեմում տեղի են ունենալու Հայաստանում քրիստոնեությունը պետական կրոն հռչակելու 1700-ամյակին նվիրված թեմի գլխավոր հանդիսությունները:

Իսրայելցիները լիբանանյան ուսումնավարժական ինքնաթիռ են խփել

Օդաչուն` Ստեփան Նիկոլյան

Հակառակ նախորդ օրվա հավաստիացումներին, թե բանակին հրամայված է դադարեցնել մարտական գործողությունները պաղեստինցիների դեմ, իսրայելական բանակը երեկ Գազայի շրջանի մի շարք բնակավայրերում բախումներ հրահրեց պաղեստինցիների դեմ, իսկ ռազմօդանավերը բազմիցս խախտեցին Լիբանանի օդային սահմանը: Նման խախտումներից մեկի ընթացքում իսրայելական կործանիչները խփեցին լիբանանյան «Սեսնա» տիպի ուսումնավարժական մի ինքնաթիռ, որի օդաչուն, ինչպես պարզվեց հետագայում, 43 տարեկան լիբանանահայ Ստեփան Նիկոլյանն էր:

«Հզբոլահ» իսլամական կազմակերպության տվյալներով, ուսումնավարժական ինքնաթիռը Բեյրութից թռչում էր Կիպրոս, եւ իսրայելական ռազմօդանավերը նրա ճանապարհը կտրել են Լիբանանի հարավում Նակուրա գյուղաքաղաքից վերեւ: Մինչդեռ իսրայելցիք պնդում են, որ ինքնաթիռը ներխուժել էր իրենց օդային տարածք, եւ օդաչուն չէր պատասխանում ռադիոկապով իրենց տված հարցերին:

Ավելի ուշ Բեյրութի օդանավակայանից հայտարարվեց, որ Ստ. Նիկոլյանն սկսնակ օդաչու էր, հազիվ 5-6 թռիչքի փորձ ունեցող: Նա թռիչքի էր դուրս եկել առանց թույլտվության եւ առանց ինստրուկտորի, ինչը լիբանանյան օրենքով չի թույլատրվում:

ՀԺԿ-ին հաջորդ խորհրդարան տանող միակ ճանապարհը` «Հոկտեմբերի 27»-ի միջով

Հոկտեմբերի 27-ի գործով Ազգային ժողովում կազմված ժամանակավոր հանձնաժողովի կազմությանը մեր թերթը հասուկ չանդրադարձավ: Լրատվամիջոցների աղմկոտ քաջալերանքի մթնոլորտում պարզ էր սկզբից եւեթ, որ հանձնաժողովի կազմությունը հատկապես ՀԺԿ-ի համար պարզապես առիթ էր ցցվելու, իրեն «գործի վրա» ցույց տալու: Այլապես, հոկտեմբերի 27-ին պատահած ողբերգության լրջությունը իսկապես գիտակցելու դեպքում կարելի էր առանց աղմուկ-աղաղակի կազմել նման հանձնախումբ եւ խուսափել ավելորդ ցուցարարությունից:

ՄԱՌԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Վերջապես ՀԺԿ-ն հայրենի խորհրդարանում իր գոյությունն արդարացնող նախաձեռնությամբ հանդես եկավ եւ... հաջողեց: Սակայն հաջողեց ոչ թե իբրեւ քաղաքական մեծամասնություն, որն իր նախաձեռնությունն անցկացնելու դժվարություն չպետք է ունենար, այլ նրան շնորհ արվեց ոչնչից բարձրացված մեծ աղմուկը լռեցնելու համար: Ստեղծվեց «դատաքննության ընթացքում ոճրագործների պաշտպանությունն իրականացնող իրավապահ մարմինների գործունեության մեջ տեղ գտած օրինականության հնարավոր խախտումների մասին ԱԺ-ին եզրակացություն ներկայացնող ժամանակավոր հանձնաժողով»:

Պետք է ասել, որ նախաձեռնության մեկ ամսվա ընթացքում ՀԺԿ-ն զգալի առաջադիմեց կամ, ավելի ճիշտ, քաղաքականապես «հասունացավ»: Սկզբնական շրջանում հատուկ հանձնաժողով ստեղծելու նրանց հիմնավորումը «ծիվաղին» իրավական օգնություն ցուցաբերելու մասին հայտարարություններն էին: Երբ գործընկերները նրանցից փաստարկներ պահանջեցին` «փաստարկներից» միայն ենթադրությունները մնացին:

Տես ► էջ 3

Ըստ թուրքական թերթի, Ժնեւում հավանաբար նախնական փաստաթուղթ կստորագրվի

ԱՆԿԱՐԱ, 24 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Թըրքիշ Դեյլի նյուզ» թերթը մայիսի 24-ի համարում վկայակոչելով անանուն դիվանագիտական աղբյուրներ, գրում է, որ Հայաստանն ու Ադրբեջանը ավելի քան երբեւէ մոտ են հունիսին Ժնեւում Ղարաբաղի վերաբերյալ համաձայնագիր ստորագրելուն: Վերջնական համաձայնությունը կարող է հետաձգվել մինչեւ աշուն, բայց դիվանագետները հավատում են, որ առնվազն մի նախնական համաձայնագիր հունիսին Ժնեւում կստորագրվի: Ըստ թերթի, Ղարաբաղի կարգավիճակը կլինի ինքնավարությունից բարձր եւ անկախությունից ցածր:

Նույն թերթը գրում է նաեւ, տեղեկացնում է Արմենպրեսը, որ Թուրքիան նոր քայլեր է ձեռնարկելու Հայաստանի հետ իր հարաբերությունները լավացնելու ուղղությամբ: Քանի որ Երեւանի եւ Անկարայի միջեւ մնում են երկու հիմնական խոչընդոտներ` ղարաբաղյան խնդիրը եւ Հայոց ցեղասպանությունն ընդունելու Հայաստանի կառավարության եւ Սփյուռքի պահանջները, խոչընդոտներից մեկի վերացմամբ Թուրքիան ձեռնամուխ կլինեի Հայաստանի հետ հարաբերությունների լավացմանը:

«Թեեւ Հայաստանի կառավարությունը պարբերաբար ջանքեր է գործադրում աշխարհի տարբեր խորհրդարաններում «այսպես կոչված հայերի ցեղասպանության» բանաձեւն անցկացնելու համար, խնդիրը չպետք է տարբեր երկրների քննարկման առարկա դառնա: «Հարցը պետք է գիտնականների եւ պատմաբանների քննարկման առարկա լինի»:

Թուրքիան խոչընդոտ չի համարում նաեւ Հայաստանի հետ դիվանագիտական հարաբերությունների բացակայությունը, քանի որ բազմաթիվ այլ եղանակներ կան «երկու երկրների միջեւ շփումներ սկսելու», գրում է թուրքական թերթը:

ԱՍՈՒԼԻՍ

Մեկ տարի առաջ իսրայելական օկուպացիոն ուժերը հեռացան Հարավային Լիբանանից

Իսքիֆաղան կշարունակվի, քանի դեռ Թել Ավիվը չի հրաժարվում իր ծավալապաշտական քաղաքականությունից

Այսօր Լիբանանը նշում է «Դիմադրության եւ ազատագրության» տոնը: Ուղիղ մեկ տարի առաջ իսրայելական զինված ուժերը լիբանանյան դիմադրության կրակի տարափի տակ հեռացան Լիբանանի հարավից: Արաբա-իսրայելյան հակամարտության ավելի քան կեսդարյա տարեգրության մեջ առաջին անգամ իսրայելյան զավթիչներն առանց որեւէ նախապայմանի հեռացան գրավյալ տարածքներից: «Այդուհանդերձ, այս ազատագրությունը չի ամբողջանալու, քանի դեռ Իսրայելը չի հեռացել Հարավային Լիբանանում գտնվող Շաաբա ագարակներից եւ միջազգայնորեն ճանաչված Լիբանանի սահմանի երեք այլ կետերից: Լիբանանը շարունակում է պահանջել, որ Իսրայելն ամբողջովին կատարի ՄԱԿ-ի ԱԽ 1978 թ. թիվ 425 որոշումը, ազատ արձակի իսրայելյան բանտերում պահվող լիբանանյան քսան գերիներին, որոնք առեւանգվել էին իրենց տներից, եւ իսրայելական զինվորական դատարանը խախտելով միջազգային օրենքներն ու նորմերը, առանց դատավարության նրանց ճանաչել է պատանդներ: Հարավային Լիբանանից իսրայելյան ուժերի հեռանալուց հետո իրենց իսկ ցանած ավելի քան 130 հազար ականները բազմաթիվ լիբանանցիների կյանք են խլել եւ շարունակում են մնալ սպառնալիք:

Տես ► էջ 5

ԱԶԳ **ԸՆԹԱՑԻԿ**

«Հայաստանն ու Ղազախստանն անկախություն հռչակեցին միեւնույն տարում»

Ղազախստանի նախագահ Նուրսուլթան Նազարբաեւը երեկ այցելեց Երեւանի պետական համալսարան, ուր հանդիպեց ուսանողադասախոսական կազմին ու լրատվամիջոցներին, հանդես եկավ ընդարձակ զեկուցումով: Համալսարանի ռեկտոր Ռադիկ Մարտիրոսյանի ձեռքով Ղազախստանի նախագահին շնորհվեցին ոսկե մեդալ եւ պետհամալսարանի պատվավոր դոկտորի կոչում:

Նուրսուլթան Նազարբաեւը չափազանց ջերմ ընդունելության արժանացավ: Այդ ջերմությունը մեծապես պայմանավորված էր այն հանգամանքով, որ, ինչպես իր խոսքում նշեց Ռ. Մարտիրոսյանը, Նազարբաեւը միշտ էլ առանձնահատուկ վերաբերմունք է ունեցել առհասարակ կրթության նկատմամբ, նույնիսկ ստեղծել է իր անունը կրող կրթական հիմնադրամ, բարեփոխել է իր երկրի կրթության համակարգը: «Պետհամալսարանի ուսումնական խորհուրդը, հաշվի առնելով Ձեր երկարամյա եւ արդյունավետ գործունեությունը հասարակական-քաղաքական ոլորտներում, որոշում է ընդունել շնորհելու Ձեզ պատվավոր դոկտորի կոչում», հայտարարեց ռեկտորը: Նուրսուլթան Նազարբաեւն իր հերթին երախտագիտություն հայտնեց եւ հավաստիացրեց, որ պատվով կկրի այդ կոչումը, հետագա այցերի ընթացքում էլ անպայման կհանդիպի համալսարանի աշխատակիցներին: Այնուհետեւ նա պետհամալսարանին նվիրեց գեղանկարչական մի աշխատանք:

Ուսանողադասախոսական կազմի հետ Նուրսուլթան Նազարբաեւի հանդիպման ընդարձակ մի ժամանակամիջոցը զբաղեցրեց վերջինիս զեկույցը՝ նվիրված իր երկրի ու ժողովրդի դժվարին ուղուն, անցած 10 տարիների ընթացքում: «Այս տարին տոնական է թե՛ Հայաստանի, եւ թե՛ Ղազախստանի համար, քանի որ երկու երկրներն էլ նշելու են իրենց անկախացման 10-ամյա հոբելյանը: Մեր երկրները խորհրդային հասարակարգից ժառանգեցին թերություններով լի տնտեսություն, որն այնուհետեւ ենթարկվեց անցումային շրջանի ձեւափոխումների: Ես համոզված եմ, որ մեր երկրների առջեւ մեծ ճանապարհներ են բացված, եւ մենք կառաջադիմենք: Հայաստանն ու Ղազախստանը համագործակցության լայն հեռանկարներ ունեն, միայն վերջին երեք տարիների ընթացքում մենք բազմաթիվ պայմանավորվածությունների ենք հանգել, նաեւ ստորագրել ենք բարեկամության ու համագործակցության համաձայնագիր, ստեղծել ենք բավարար իրավական հիմք՝ համատեղ ծրագրեր իրականացնելու», նշեց Ղազախստանի նախագահը:

Ապա նա խոսեց իր երկրի՝ անկախացման 10 տարիներին անցած ճանապարհների, զարգացման փուլերի մասին: Մասնավորապես արձանագրեց, որ Ղազախստանը տնտեսական առաջընթացի ուղին ոտք դրեց նախեւառաջ լայնածավալ սեփականաշնորհում իրականացնելով՝ անհրաժեշտ էր փրկել պարտքերի մեջ թաղված ձեռնարկությունները: «Վերջին տասնամյակում մեր երկրում 13 մլրդ դոլարի ներդրում է կատարվել, չափազանց բարձր մի ցուցանիշ, որը մեզ հնարավորություն տվեց ոտքի կանգնելու: Այդ ընթացքում Ղազախստանում 3 տնտեսական ռեֆորմ ենք անցկացրել: Ներկայումս կարող եմ հպարտությամբ արձանագրել, որ մեր երկրում ակնհայտ է կենսամակարդակի բարձրացումը, ինչն էլ անդրադարձել է կենսաթոշակների եւ աշխատավարձերի ավելացմանը», շարունակեց Նուրսուլթան Նազարբաեւը: Երբ նա մանրամասնեց իր տեղեկությունները Ղազախստանի մասին, հատկապես ճշտեց, թե կրթության, առողջապահության եւ իրավապահ ոլորտների աշխատակիցներն ինչպիսի աշխատավարձեր են ստանում, հուզմունքի եւ վհատության թեթեւակի ալիք բարձրացավ դահլիճում: Այնուհետեւ Ղազախստանի նախագահը նշեց, որ հայերի թիվն իր երկրում 25 հազար է, գործում են մի քանի հայկական դպրոցներ, բազմաթիվ են երկրի կառավարման համակարգում աշխատող հայ բարձրաստիճան պաշտոնյաները:

Զեկուցմանը հաջորդեցին Ղազախստանի նախագահին ուղղված հարցեր: Այդ թվում հարց հնչեց՝ 1915-ի Հայոց ցեղասպանության հանդեպ Ղազախստանի նախագահի դիրքորոշման վերաբերյալ: Նուրսուլթան Նազարբաեւի արձագանքը բավական սառն էր, նա, չգիտես ինչու, 1,5 միլիոն բնաջնջված հայերի ճակատագիրը համեմատեց խորհրդայնացման տարիներին սովամահ եղած ղազախների ճակատագրի հետ, եզրակացնելով, որ պետք չէ կենտրոնանալ անցած-գնացած դեպքերի վերծանման վրա: «Միեւնույն է, փոխհատուցում չի լինելու», կտրուկ ամփոփեց նա: Մեկ այլ հարցի պատասխանելով՝ անդրադարձավ հայ-ադրբեջանական բախմանը եւ համոզմունք հայտնեց, որ նման խնդիրներ պետք է լուծվեն միմիայն խաղաղ ճանապարհով: «Կարեւորը տնտեսական զարգացումն է: Հայաստանն ակնհայտ տնտեսական աճ կապրի միայն այն ժամանակ, երբ լիովին կվերացվի շրջափակումը», նշեց Նուրսուլթան Նազարբաեւը:

Երեկ, ավելի ուշ, Ղազախստանի նախագահն այցելեց Մատենադարան:

ԱՆՈՒՇ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

1550-ԱՄՅԱԿ

Շահե արք. Աճեմյան. Ավարայրը պետության ազգային նկարագիրը կերտող շարժում էր

ԵՐԵՎԱՆ, 24 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Վարդանանց պատերազմը երկու գերիշխանությունների միջեւ բաժանված երկրի ինքնապաշտպանական պատերազմ չէր միայն, այլ պետության ազգային նկարագիրը կերտող շարժում, որը մարմին առավ Հայաստանի քրիստոնեացումով: 1550 տարի առաջ տեղի ունեցած Ավարայրի ճակատամարտն այսպես բնորոշեց Շահե արքեպիսկոպոս Աճեմյանը: Մայիսի 24-ին Երեւանում սկսված «Ավարայրի խորհուրդը» խորագրով

հոբելյանական գիտաժողովի ժամանակ նա նաեւ նշեց, որ Վարդանանց սերունդը կրթվել էր ոսկեղենիկ հայերենով, Աստվածաշունչը հայերեն էր թարգմանվել Վարդանանց պատերազմից հազիվ 40 տարի առաջ, Վարդանանք զգացել էին հայերի ընտրյալ ազգ լինելը, որովհետեւ «ազգովին քրիստոնեացած՝ Աստծո հետ նոր ուխտով կապված առաջին ժողովուրդն էր»: Ըստ նրա, օրինաչափ է այն, որ Վարդանանք սրբացել են հայ եկեղեցու կողմից, սահմանվել է Վարդանանց տոն, իսկ Ներսես Շնորհալու ստեղծած շարականը՝ նվիրված Վարդանանց, ըստ նրա, Եղիշեի դյուցազներգության շարունակությունը պետք է համարել:

ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս Վլադիմիր Բարխուդարյանի կարծիքով, Ավարայրի ճակատամարտը հիմք դրեց նոր ազատամարտերի համար, Ավարայրի շունչն էր, որ ստիպում էր հայերին շատ հաճախ փոքրաթիվ ուժերով դուրս գալ մեծ բանակների դեմ. ասվածի լավագույն օրինակը նա համարեց Զեյթունի մարտերը: Իսկ Սարդարապատի ճակատամարտը, նրա բնորոշմամբ, 20-րդ դարի Ավարայրն էր, որի շնորհիվ նվաճվեց հայկական պետականությունը:

Անվանի բանաստեղծ, հասարակական գործիչ Սիլվա Կապուտիկյանը նշեց, որ Ավարայրը ոչ թե հողերի, այլ ոգու, հայ ինքնության համար մղվող պայքար էր, «մի պայքար, որը շատ բնորոշ է եղել մեր ժողովրդին՝ ընդհանուր լինելիության կերպի տեսակետից, եւ հիմա էլ պետք է մեզ առաջնորդի»:

Քրիստոնեությունը Հայաստանում պետական կրոն հռչակելու 1700-ամյակի տոնակատարությունների շրջանակներում անցկացվող «Ավարայրի խորհուրդը» գիտաժողովն աշխատանքները կշարունակի Օշականի Սբ. Մեսրոպ Մաշտոց դպրատանը: Գիտաժողովի երեք մասնաճյուղերը կրում են «Ավարայրը պատմության հոլովույթներում», «Ավարայրը անմահության ճանապարհ», «Ավարայրը որպես զինական ավանդույթ» խորհրդանշական խորագրերը:

Գիտաժողովի օրերին ՀՀ Ազգային պատկերասրահում կբացվի «Ավարայրի ոգին եւ ազգային գոյամարտը հայ կերպարվեստում» խորագրով ցուցահանդես, ծաղկեպսակ կդրվի Վարդան Մամիկոնյանի հուշարձանի մոտ, Արամ Խաչատրյան համերգասրահում Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի եւ երգչախմբի կատարմամբ կհնչի Համբարձում Պերպերյանի «Խորհուրդ Վարդանանց» օրատորիան, «Վազգեն Սարգսյան» մարզադաշտում տեղի կունենա թատերականացված ներկայացում:

Քոչարյանը Պուտինին դիմավորեց «Զվարթնոց» օդակայանում

Սկիզբը էջ 1

Օդակայանից Հայաստանի եւ Ռուսաստանի նախագահները ուղեւորվեցին ՀՀ նախագահի նստավայր, որտեղ նրանց դեմ առ դեմ հանդիպումը տեւեց շուրջ 40 րոպե: Նախքան հանդիպումը Վահե Գաբրիելյանը տեղեկացրեց, որ Քոչարյանն ու Պուտինը պատրաստվում էին քննարկել հայ-ռուսական երկկողմ տնտեսական, քաղաքական, տարածաշրջանային հարցեր եւ, անշուշտ, Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության խաղաղ կարգավորման գործընթացը: «Ռիա Նովոստի» գործակալության հաղորդմամբ՝ քննարկվել են հայ-ռուսական քաղաքական եւ տնտեսական համագործակցության խորացման հարցեր, ԼՂ խնդիրը:

Երեկ առավոտյան հետաքրքիր եւ երկիմաստ հայտարարություն էր արել ՌԴ նախագահի աշխատակազմի ղեկավարի տեղակալ Ս. Պրիխոդկոն: ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ին նա ասել էր, թե Մոսկվան ցանկանում է իմանալ Հայաստանի տնտեսական դժվարին վիճակի մասին, քննարկել ԼՂ հարցը: «Քոչարյանը Պուտինին տեղեկացնելու է ԼՂ հակամարտության կարգավորման քիվեսթյան բանակցությունների արդյունքները», նշել էր Պրիխոդկոն: Հիշեցնենք, որ Քի Վեսթից անմիջապես հետո նախագահ Քոչարյանը բանակցությունների մասին տեղյակ էր պահել ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշին, ապա Փարիզ վերադառնալով՝ Ֆրանսիայի նախագահ Ժակ Շիրակին: Սպասվում էր, որ Ռոբերտ Քոչարյանը պետք է հանդիպեր նաեւ Ռուսաստանի նախագահին, քանի որ բացի այն, որ Ռուսաստանը ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի եռանախագահող երկրներից մեկն է, հարավկովկասյան տարածաշրջանում շարունակում է խաղալ ամենագլխավոր՝ առանցքային դերը: Միայն ենթադրել կարելի էր, թե ինչու այդ օրերին տեղի չունեցավ Պուտին-Քոչարյան առանձնազրույցը: Նույն ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ին ուշագրավ բացատրություն է տվել նաեւ ՌԴ արտգործնախարարության բարձրաստիճան մի անանուն աղբյուր, նշելով, թե Ռուսաստանը ակտիվ դերակատարություն ունի ղարաբաղյան խաղաղ կարգավորման գործընթացում, այնուամենայնիվ «Մոսկվան ցանկանում է դա անձամբ ճշտել Հայաստանի իշխանություններից»: Հիշեցնենք նաեւ, որ երեք օր առաջ նախագահ Քոչարյանը ղարաբաղյան կարգավորման խաղաղ գործընթացում հատուկ կարեւորել էր Մոսկվայի դերակատարությունը:

Գաղտնիք չէ, որ Մոսկվան տարբեր առիթներով իր մտահոգությունն է հայտնել հայ-ռուսական տնտեսական հարաբերություններում նկատվող որոշակի պասիվությունից: Այս մասին դեռ նախորդ տարվա սեպտեմբերին Մոսկվա կատարած պաշտոնական այցի ընթացքում Ռոբերտ Քոչարյանին հիշեցրել էր ՌԴ վարչապետ Կասյանովը, ընդսմին նշելով Հայաստանի՝ Ռուսաստանին ունեցած շուրջ 120 մլն դոլար պարտքը: 120 մլն դոլարը դժվար թե սպեղանի լինի Ռուսաստանի համար՝ վերջինիս արտաքին պարտքերը սպասարկելու առումով: Ակնհայտ է, պաշտոնական Մոսկվան մտահոգված է ոչ այնքան ՀՀ տնտեսական բավականին ծանր իրավիճակով, որքան այդ իրավիճակից Հայաստանին դուրս բերելու ԱՄՆ-ի եւ Համաշխարհային բանկի խոստումներով: Մոսկվան նաեւ աղոտ է պատկերացնում ինչ ասել է «կոմպլեմենտար» արտաքին քաղաքականություն, այդ բառի տակ տեսնելով Հայաստանի Արեւմուտք թեքվելու միտում:

Հայաստանի անկախության 10-ամյա պատմության ընթացքում այս օրը աննախադեպ է. Երեւանում են միաժամանակ հինգ պետությունների ղեկավարներ: Մասնավորապես ռուսական պատվիրակությունը, բացի նախագահ Պուտինից, ընդգրկում է արտգործնախարար Ի. Իվանովին, պաշտպանության նախարար Ս. Իվանովին, Անվտանգության խորհրդի քարտուղար Վ. Ռուշայլոյին, Դաշնային անվտանգության ծառայության տնօրեն Ն. Պատրուշեւին:

Այսօր Երեւանում տեղի կունենա Հավաքական անվտանգության պայմանագրի անդամ երկրների նախագահների գագաթաժողովը:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՍՈՒՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահաւաք ծառայութիւն / հեռ. 529353
Apple Macintosh համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

տեղական

Սկիզբը էջ 1

ՀԺԿ-ին հաջորդ խորհրդարան տանող միակ ճանապարհը՝ «Հոկտեմբերի 27»-ի միջով

Մեկ ամսվա ընթացքում ենթադրությունները փոխարինվեցին երեք այլ արդեն «պաշտպանագրի» հիմնավորումներով. «Ասում են հանցագործին դատարան են բերում-տանում «31»-ով», «նա այնպիսի որակյալ թղթի վրա է գրում, որ խորհրդարանում անգամ դժվար է գտնելը», «ամեն չորեքշաբթի ամբաստանյալին ուտելիք են բերում»: Ահա հատուկ հանձնաժողով ստեղծելու «ծանրակշիռ» հիմքերը: Կասկածներ սերմանող իր տեղեկատվական աղբյուրները ՀԺԿ-ն հարկ չհամարեց բացահայտել: Ասենք, առանձնապես բացահայտելու բան էլ չկար՝ ՀԺԿ խոսնակը հայտարարել էր, որ փողոցում կանգնածներն են տեսել Ն. Հունանյանին «31»-ով տանել-բերելիս:

Քանի որ անձամբ ականատես եմ եղել ամբաստանյալին եւ դատարան բերելուն, եւ տանելուն, կարող եմ հաստատել, որ Ն. Հունանյանին դատարան են բերում կալանավորների համար նախատեսված բեռնատարով, իսկ ոստիկանական մյուս մեքենաները, այդ թվում նաեւ հիշյալ «31»-ը, ապահովում են կալանավորին տանող մեքենայի անվտանգությունը: Դա իրենք էլ կարող էին տեսնել: Ավելորդ չենք համարում նշել, որ կալանավորների եւ դահլիճի անվտանգությունն անձամբ հսկում են ՆԳ փոխնախարար Հ. Վարյանը եւ մի խումբ բարձրաստիճան սպաներ, որոնց ծառայողական մեքենաները գուցեեւ «աչք ծակեն»:

Անկեղծորեն զարմացած ենք, թե խորհրդարանում Կոմկուսի ներկայացուցիչ Գագիկ Թադեւոսյանը որտե՞ղ է տեսել Նաիրի Հունանյանի գործածած թղթերը, շոշափել դրանց որակը, որ անթաքույց նախանձով հայտարարում է՝ անգամ խորհրդարանում նման թուղթ չես գտնի: Նրա այս հայտարարությունը վիրավորական էր ինձ՝ լրագրողիս համար, որ ամբողջ օրը դատարանում անցկացնելով, ուշադրություն չի դարձրել նման կարեւոր հանգամանքի: Սկսեցի ենթադրություններ անել, թե պատգամավորը որտե՞ղ կարող էր շոշափել Ն. Հունանյանի թղթերը: Երեւակայությունս տարավ նրան, որ գուցե դատական նիստերին մասնակցող հոգեբանների մոտ է տեսել, որոնց ամբաստանյալը հանձնել էր իր ստեղծագործությունները: Հոգեբաններից Աղուզումցյանին հարցրեցի, թե ինչպիսի թղթերի վրա էր ամբաստանյալը շարադրել իր «ստեղծագործությունները»: «Սովորական, շատ սովորական, հասարակ թղթերի վրա են գրված, արտասովոր ոչինչ չկա», հայտնեց հոգեբանը: Նույնը պնդեց ՆԳՆ պաշտոնատար անձը, խոստանալով ցույց տալ թղթերից մեկը՝ «որպեսզի ինքներդ համոզվեք, հասարակ թուղթ է»:

Վերջապես ամբաստանյալին սնունդ տանելու մասին: Ն. Հունանյանի հայրն ամիսներ առաջ խմբագրություն էր ներկայացրել նախաքննական մարմնին ուղղված իր բազմաթիվ դիմումները՝ որդիների հետ տեսակցության խնդրանքով, եւ մշտապես մերժվել էր: Մերժվել էր նաեւ նրա խնդրանքը՝ դատարանում տեսնելու նրանց: ՀԺԿ «քաղաքական կարկառուն գործիչը» առայժմ մի բան չի հերքում, որ Ն. Հունանյանը, ինչպես բոլոր կալանավորները, սնունդ ստանալու իրավունք ունի, բողոքում է, թե որտեղի՞ց է գումար հայթայթել նրա «բոմժ հայրը»: Դատարանից մեզ իրազեկեցին, որ մինչ օրս Ն. Հունանյանի հետ տեսակցություն չի տրվել ոչ ոքի: Մենք էլ ենք կարծում, որովհետեւ սննդի հետ կարող էին նաեւ վերնաշապիկ փոխանցել, քանի որ ամբաստանյալը մինչ օրս այն վերնաշապիկով է, որով խորհրդարան էր ներխուժել: Կարո՞ղ է որեւէ մեկը «ապստամբել» նրան հագուստ փոխանցելու համար: Չէ՞ որ օրենսդիրն առայժմ իշխանավորներին սպանողների իրավունքները չի զատել հասարակ մահկանացուներին սպանողներից:

Ամենեւին կասկածի տակ չառնելով նույն «քաղաքական գործչի» այն հայտարարությունը, թե ՀԺԿ-ն իր միակ առաքելությունը համարում է «Հոկտեմբերի 27»-ի արդար եւ լիակատար բացահայտումը», ուզում ենք միամիտ մի հարց տալ՝ ինչու հատուկ հանձնաժողով չստեղծեցին նախաքննության ընթացքում ոճրագործների պահպանությունն իրականացնող իրավապահ մարմինների գործունեության մեջ տեղ գտած օրինականության հնարավոր խախտումներն ստուգելու համար: Չէ՞ որ «Հոկտեմբերի 27»-ի գործով մեղադրվողներից առնվազն 10-ը պահանջել են նախաքննության ընթացքում ոչ թե «հնարավոր խախտումների» մասին, այլ դիմում-բողոքներով, բացարկներով հիմնավորել են քննչական խմբի անօրինականությունները: Չե՞ք կարծում, որ իբրեւ «Հոկտեմբերի 27»-ի արդար եւ լիակատար բացահայտման պահանջատեր, որը ձեր միակ կոչումն ու առաքելությունն էք համարում իբրեւ կուսակցություն եւ իբրեւ խորհրդարանականներ, պարտավոր էիք, մեկ անգամ հանձնաժողով կազմել եւ ստուգել «ենթադրյալ կամ հնարավոր» անօրինականությունները: Թե՞ ասվածը «արդարության» հասնելու ձեր ձգտումներից դուրս է: Ինչո՞ւ նույն «հանրահայտ» երեսփոխանը նույնքան շահագրգիռ չէր պարզելու, թե ինչո՞ւ են քննիչները որոշել «ջալաղաջներով» կերակրել մեղադրյալին, ինչո՞ւ հանկարծ այդքան հումանիստ դարձան: Միայն թե չասեք դա հերյուրանք է, որովհետեւ քննչական խմբի ղեկավար Գագիկ Ջհանգիրյանը ոչ միայն չի հերքել, այլեւ հրապարակավ բացատրություններ է տվել «դե, քննիչն էլ մարդ է...» եւ այլն:

Եվ վերջապես, ի՞նչ իրավունքով է ՀԺԿ-ն միայն իր մենաշնորհը համարում այս գործի արդարացիության հետամուտ լինելը, միաժամանակ հայտարարություններն անելով ողջ ժողովրդի անունից: Սա ոչ ավելին է, քան նախընտրական պայքար հաջորդ խորհրդարանի համար: Էլ ինչի մասին կարող էին ավելի սրտակեղեք խոսել քաղաքական հոտառությունից զուրկ պատգամավորները, եթե ոչ «Հոկտեմբերի 27»-ից: Իրենց նման մենք էլ կասկածելու եւ ենթադրություններ անելու իրավունք ունենք եւ օգտվելով մեր այդ իրավունքից գտնում ենք, որ պատահաբար խորհրդարանում հայտնված եւ իրենց անելիքը չիմացող հիշյալ «քաղաքական աստղաբույլը» ժամանակավրեպ համարելով ողբացյալ Կարեն Դեմիրճյանի ծրագրերի իրագործումը, մի բան շատ լավ հասկացել է՝ «Հոկտեմբերի 27»-ի գործը իրենց հաջորդ խորհրդարան տանող միակ ճանապարհն է:

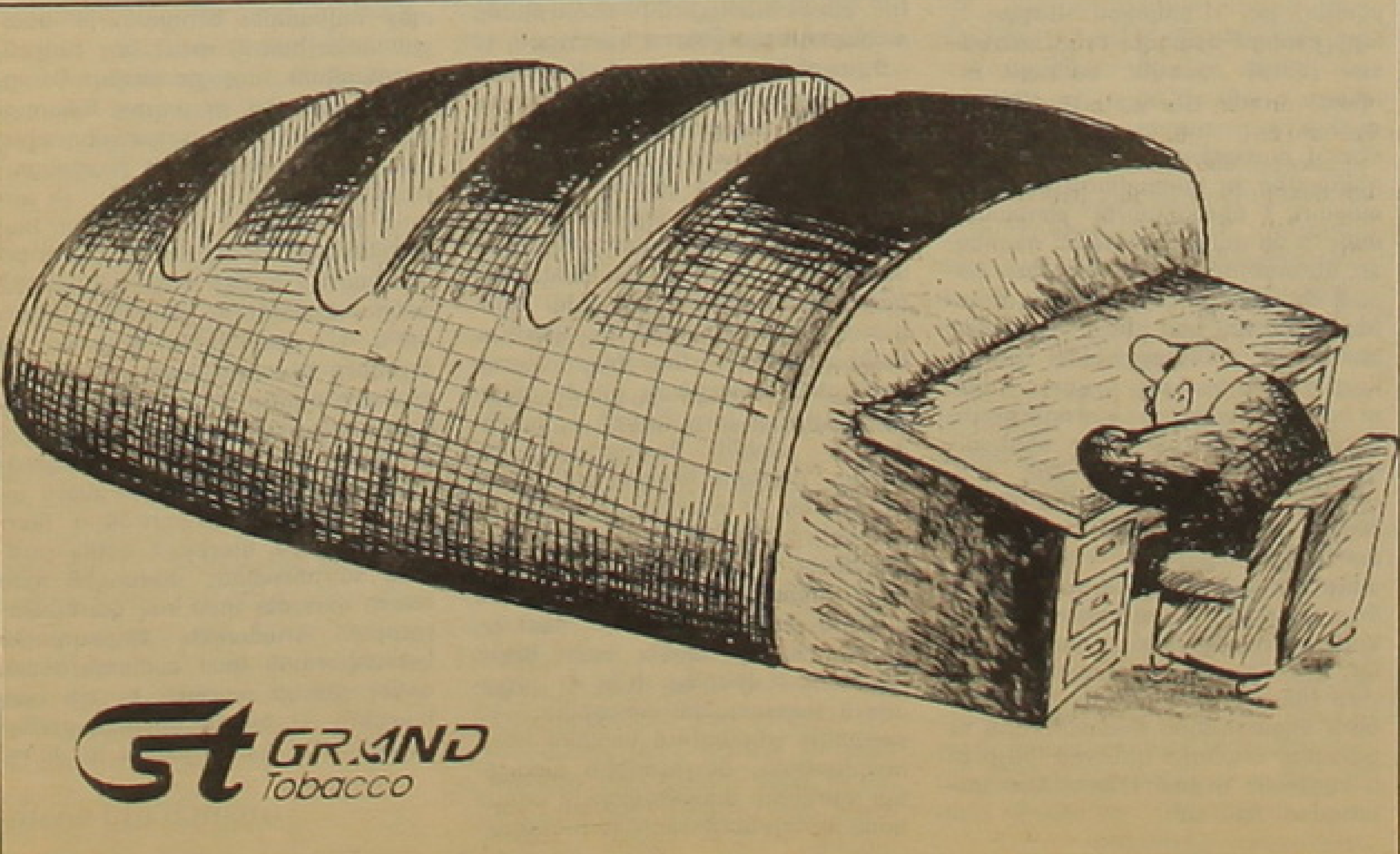

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՆԻՍՏԻՑ ՀԵՏՈ

Ռոպեավճարն այժմ էլ սեպտեմբերի 1-ից

Վկայակոչելով Արմենտելի տնօրենների խորհրդի որոշումը, այս մասին երեկ հայտարարեց ՀՀ տրանսպորտի եւ կապի նախարար Երվանդ Զախարյանը: Նա նաեւ ավելացրեց, որ րոպեավճարի կիրառման հարցը մի քանի անգամ քննարկվել է Արմենտելի տնօրենների խորհրդի նիստում: Նախապես որոշվել էր այդ ժամկետը սահմանել հուլիսի 1-ը: Հայկական կողմի հետ բանակցությունների արդյունքում որոշումը փոփոխություններ է կրել: Հուլիսի 1-ից րոպեավճարը փորձնական կլինի: Այսինքն՝ բաժանորդները հաշիվներ կստանան, բայց առաջին 2 ամիսներին (մինչեւ սեպտեմբերի 1-ը) գումարներ չեն վճարի: Սեպտեմբերի 1-ից հետո րոպեավճարը կգործի ամբողջ հանրապետության տարածքում եւ բոլորի համար: Նախապես հեռախոսային խոսակցության 1 րոպեն կարժենա 4 դրամ: Այնուհետեւ սակագինն աստիճանաբար կբարձրանա՝ նախ 5 դրամ, ապա 6 եւ վերջապես՝ 8 դրամ: Այնուամենայնիվ, նախարարը հնարավոր համարեց, որ րոպեավճարի ներդրման հարցը նորից քննարկվի OTE-ի եւ Արմենտելի ղեկավարների հետ եւ դրա կիրառումը նորից որոշակի ժամկետով հետաձգվի: Թե որքան իրական է այս հույսը, դեռեւս անհայտ է, սակայն միանշանակ է, որ րոպեավճարից խուսափել վերջին հաշվով չենք կարող: Բազմաթիվ խնդիրներից, որ առաջանալու են այդ կապակցությամբ, կցանկանայինք առանձնացնել հետեւյալը՝ ինչպե՞ս է բաժանորդը ստուգելու իր անունով գրված հաշիվների ճիշտ լինելը: Արդեն այժմ բազմաթիվ բողոքներ եւ դժգոհություններ են առաջանում նույն սկզբունքով գործող միջազգային եւ բջջային կապի ոլորտում: Եվ երկրորդը, զուտ լրագրողական խնդիր: Րոպեավճարից ամենից շատ տուժելու են զանգվածային լրատվության միջոցները, որոնց համար հեռախոսակապն անհրաժեշտ է օդ ու ջրի պես: Այս հարցը եւս մտահոգիչ է: Արժե, որ այդ մասին խորհեն հատկապես Հայաստանի իշխանության ամենավերին աստիճանում գտնվողները, որոնք սիրում են պարբերաբար, հատկապես հերթական վարկը ստանալիս միջազգային հանրության աչքը խոթել Հայաստանում ազատ մամուլի գոյությունը, որին աջակցելու ուղղությամբ երբեւէ ոչինչ, կամ գրեթե ոչինչ չեն ձեռնարկում:

Վերադառնալով տրանսպորտի եւ կապի նախարարի հաղորդած տեղեկություններին, նշենք նաեւ, որ նրա կարծիքով, Արմենտելի կողմից 100 մլն դոլար ներդրումների իսկության ուսումնասիրությունները կշարունակվեն առնվազն 2 ամիս: Դրանից հետո արդեն ընկերությունը ձեռնամուխ կլինի բիզնես-ծրագրով հաստատված հաջորդ 100 մլն դոլարի ներդրումների իրականացմանը:

Մինչեւ 2005 թվականը կհասնե՞նք շուրջօրյա ջրամատակարարման

Ջրային տնտեսության ընկերությունների ֆինանսական առողջացման եւ բարեփոխումների ծրագրի համաձայն մինչեւ 2005 թ. հանրապետության ամբողջ տարածքում կունենանք շուրջօրյա ջրամատակարարում: Այդ մասին լրագրողներին երեկ հայտնեց ՀՀ ջրային տնտեսության կոմիտեի նախագահ Գագիկ Մարտիրոսյանը: Ծրագրի առաջին փուլում 2001-2005 թթ. այդ նպատակով կիրականացվեն մի շարք միջոցառումներ: Ըստ Գագիկ Մարտիրոսյանի, 2 ամիս հետո արդեն պատրաստ կլինի ջրի հաշվիչների տեղադրման ենթածրագիրը: Այն ենթադրում է անհատական տներում հաշվիչների տեղադրումն ավարտել 2002 թ. վերջին, իսկ բազմաբնակարանային շենքերում՝ 2003 թ.-ի ընթացքում: Գանձվող սակագինը 2001-2003 թթ. կլինի 43 դրամ 1 խմ (1000 լ) ջրի համար, 2004-2005 թթ. կթանկանա 12 դրամով: Սակայն ջրային տնտեսության կոմիտեի պետը չբացառեց, որ հաշվիչների համատարած տեղադրումից հետո լինի ոչ թե սակագների թանկացում, այլ՝ էժանացում:

Ծրագրի երկրորդ փուլը վերաբերում է կոյուղու մաքրմանը: Նախատեսվում է ունենալ նախ մեխանիկական, ապա կենսաբանական մաքրման սարքավորումներ: Գագիկ Մարտիրոսյանը վստահ է, որ այս փուլի իրականացումը հիմնականում կլինի ոչ բյուջետային միջոցների, մասնավորապես դրամաշնորհների միջոցով: Բանն այն է, որ մեր կեղտաջրերը հոսում են հարեւան երկրներ՝ Վրաստան, Ադրբեջան եւ Իրան, ու այդ պատճառով դա զուտ Հայաստանի խնդիրը չէ: Ծրագիրն ընդհանուր առմամբ արժե 200 մլն դոլար՝ 110 մլն-ը խմելու ջրի, 90 մլն-ը՝ ոռոգման համար: Գագիկ Մարտիրոսյանի հաղորդած տվյալներով, արդեն առկա է 110 մլն դոլարը՝ տրված Գերմանիայից եւ Համաշխարհային բանկից, եւս 30 մլն դոլար մինչեւ տարեվերջ դարձյալ սպասվում է ՀԲ-ից: 30 մլն դոլարը (ծրագրի 15 տոկոսը) Հայաստանի մասնաբաժինն է: Համենայն դեպս, վերոնշյալ ֆինանսական աղբյուրներն արդեն հստակ են, եւ ջրային տնտեսության կոմիտեի նախագահը վստահ է, որ այդ գումարները լիովին կբավարարեն հստակ ժամկետներ ունեցող ծրագրի գոնե առաջին մասի կատարման համար: Մնում է միայն սպասել եւ հուսալ, որ այդ սպասումը չի նմանվի հայտնի ասացվածքին. «Մինչեւ առուն ջուր գա...»:

Ներմուծվող ծխախոտի հաստատագրված վճարը կբարձրանա

Երեկ կառավարության նիստում քննարկվել է նաեւ ծխախոտի հաստատագրված վճարի դրույքաչափերի խնդիրը: Հիշեցնենք, որ ներկայումս ներմուծվող ծխախոտի 1 արկղի համար վճարվող հաստատագրված վճարը 100 դոլար է, տեղում արտադրվողինը՝ 80 դոլար: Տեղական արտադրողը՝ «Գրանդ տոբակոն» բազմիցս բարձրացրել է դրույքաչափերի փոփոխության հարցը, նշելով, որ 20 դոլարի տարբերությունը հնարավորություն չի տալիս տեղական ծխախոտին մրցակցել ներմուծվողի հետ: Կառավարությանը ներկայացված օրենքի նախագծում, որն այնուհետեւ պետք է ներկայացվի Ազգային ժողով, նախատեսվում է եւս 20 դոլարով բարձրացնել ներմուծվող ֆիլտրով ծխախոտի հաստատագրված վճարը: Այսինքն՝ տարբերությունը տեղում արտադրվողի եւ ներմուծվողի միջեւ կկազմի 40 դոլար՝ հօգուտ առաջինի, որն, անշուշտ, կբավարարի «Գրանդ տոբակոյին»: Իհարկե, ողջունելի է այն փաստը, որ կառավարությունն ի վերջո ընդառաջ գնաց տեղական արտադրողին: Սակայն կցանկանայինք հիշեցնել, որ խորհրդարանն արդեն ընդունել է տեղական արտադրությանն աջակցելու կոչված «Ներքին շուկայի պաշտպանության մասին» օրենքը, որտեղ նշված են այն ժամանակավոր (մինչեւ 8 տարի) պաշտպանական միջոցառումները (մաքսատուրքերի բարձրացում, քվոտաների սահմանում եւ այլն), որոնք պետք է կիրառվեն, եթե արտադրության այս կամ այն ճյուղը լուրջ վնաս է կրում հարաճուն ներմուծման պատճառով: Ավելի ճիշտ կլիներ, որ հենց այս տեսանկյունով դիտարկվեր այս հարցը, եւ արագ սկսվեն օրենքի կիրարկման քայլերը:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ԱԶԳ

հետաքննություն

Բեռնահամալիրը Հայաստանում՝ ինչպես շքեղ հյուրանոցը... անապատում

Անհրաժե՞շտ էր դրա կառուցումը. վերլուծության փորձ երկու տարի անց

1998 թ. ապրիլի 14-ին ՀՀ կառավարական պետական հանձնաժողովը՝ տրանսպորտի նախարար Հենրիկ Քոչինյանի գլխավորությամբ, ստորագրեց «Զվարթնոց» օդանավակայանի բեռնահամալիրի ընդունման հավաստագիրը: Մայիս ամսին հայաստանյան (եւ ոչ միայն) լրատվամիջոցները, մասնակցելով բեռնահամալիրի հանդիսավոր բացմանը, իրենց տեղեկատվությունները զարդարեցին խոսունմնալից վերնագրերով՝ «Հայաստանում շահագործման հանձնվեց միջազգային բարձրակարգ, հզոր բեռնահամալիր», ու նույնքան խոսունմնալից կանխատեսումներով. «Եվրոպա-Ասիա, Մերձավոր Արեւելք-ԱՊՀ օդային ուղիների խաչմերուկում կառուցված բեռնահամալիրը, խոշորագույնը տարածաշրջանում՝ իր հսկա շինությամբ, տեխնիկայով ու հնարավորություններով, դառնալու է միջազգային բեռնափոխադրումային ցանցի կարեւոր, տարածաշրջանային կենտրոն»: Այսօր, շահագործումից ուղիղ երկու տարի անց, համալիրն աշխատում է իր կարողությունների ընդամենը 15 տոկոսի չափով: Հարց է առաջանում ինչո՞ւ: Եվ ընդհանրապես՝ անհրաժե՞շտ էր դրա կառուցումը Հայաստանին:

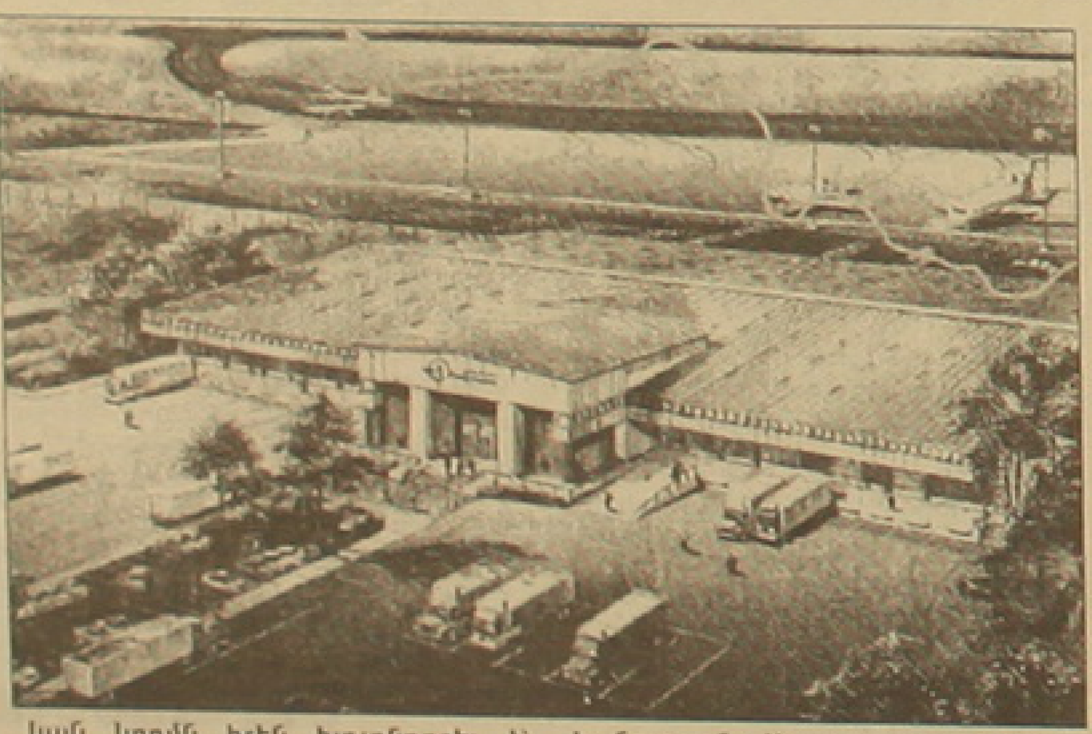

Վարկը մնացել է բյուջեի «վզին»

«Զվարթնոցի» բեռնահամալիրը կառուցվել է եվրաբանկի տրամադրած 22,8 մլն ԱՄՆ դոլար վարկով: ՀՀ կառավարության ու Եվրոպական վերակառուցման ու զարգացման բանկի (EBRD) միջեւ վարկային ծրագրի փաստաթուղթը ստորագրվել է 1994 թվականին: Այդ վարկը, փաստորեն, EBRD-ի կողմից ՀՀ-ին տրամադրված առաջին երեք վարկերից մեկն էր: Ընդ որում՝ մյուս երկու ծրագրերի «ճակատագրերն» ավելի վատ դասավորվեցին. Հրազդանի ՊՇԷԿ-ի վերակառուցումը ձախողվեց, իսկ Գյուղատնտեսական մեծածախ շուկայի ծրագիրն ընդհանրապես կասեցվեց: Վերջերս էլ ԱԺ վերահսկիչ պալատը (ՎՊ) հրապարակեց իր ուսումնասիրությունների հետեւությունը՝ բեռնային համալիրի կառուցման համար եվրաբանկից ստացված 22,8 մլն ԱՄՆ դոլարի վարկը անհուսալի է: Վարկը փաստորեն, կոմերցիոն է՝ LIBOR+1 տոկոսադրույքով, 12 տարի ժամկետով (վճարումը՝ երրորդ տարուց), այսինքն 22,8-ի դիմաց 12 տարվա ընթացքում պետք է մարվեր 29,8 մլն դոլար: ՎՊ-ի տվյալներով, փաստորեն, մինչ այժմ «Զվարթնոց» ՊՓԲԸ-ն մարել է 1,7 մլն, իսկ 7,9 մլն-ը մարել է պետությունը՝ բյուջետային վարկի հաշվին: Մնացած 15,6 մլն-ը «Զվարթնոց» ՊՓԲԸ-ն չի կարող մարել, եթե անգամ դրան տրամադրի իր տարեկան 1 մլն եկամուտներն ամբողջությամբ, որը կազմում է միայն վարկի տարեկան տոկոսավճարը: ՎՊ նախագահի վերջին ասուլիսում հրապարակվեցին նաեւ վարկի հետ կապված այլ մանրամասներ. մասնավորապես, բեռնահամալիրի շինարարությունն իրականացրած «Բիլ Հարբերթ» կազմակերպությանը տրվել է ոչ թե պայմանագրով նախատեսված 15,4 մլն դոլար, այլ՝ 15,9, իսկ շինարարության տենդերի կազմակերպիչ ու վերահսկիչ «Աթկինս» խորհրդատվական ընկերությանը՝ 666 հազարի փոխարեն 1 մլն 52 հազ. դոլար: ՎՊ-ն պարզել է նաեւ, որ «Բիլ Հարբերթի» հետ դատական խնդիրների պատճառով ծախսվել է լրացուցիչ մոտ 936 հազ. դոլար: Այս եւ այլ փաստերի արդյունքում արձանագրվել է, որ վարկը օգտագործվել է ոչ նպատակային ու անարդյունավետ:

Ծրագրի իրականացման գրասենյակը գոհ է

Վերոհիշյալ փաստերը ճշտելու եւ ընդհանրապես բեռնահամալիրի վիճակի մասին տեղեկություններ ստանալու համար դիմեցինք «Զվարթնոց» օդանավակայանին: Պարզվեց, որ ծրագրի իրականացման գրասենյակը (ԾԻԳ) շարունակում է իր աշխատանքը: ԾԻԳ-ի տնօրենի տեղակալ Կարեն Մխիթարյանի հավաստմամբ, վարկային գումարները ոչ միայն աննպատակահարմար չեն ծախսվել, դեռ մի բան էլ խնայվել են (ընդ որում՝ գումարները ծախսելու համար ինչպես մնացած վարկային ծրագրերում չի ստեղծվել հատուկ հաշիվ, փողը եվրաբանկից ուղղակի փոխանցվել է կազմակերպություններին՝ շինարարական, խորհրդատվական եւ այլն): 22,8 մլն-ից խնայվել է մոտ 1,5 մլն դոլար: Այդ գումարը ծախսելու նպատակով հայտարարվել է օդանավակայանի համար հրշեջ մեքենա գնելու մրցույթ, որը, Կ. Մխիթարյանի հավաստմամբ, խիստ անհրաժեշտ է օդանավակայանին: Տեղական 5 մլն միջոցներից էլ (իսկ տեղական գումարները պետք էին իբրեւ ապացույց, որ ՀՀ կառավարությունը երաշխավոր է կանգնում վարկի համար) խնայվել է մոտ 3,5 մլն դոլար: Մասնավորապես, ճանապարհների կառուցման համար նախատեսված 1,2 մլն-ի փոխարեն ծախսվել է 200 հազ. դոլար, հոլանդական «Կարգո-սերվիսսեներ» կազմակերպության հետ կառուցումից հետո մոտ 18 ամսվա շահագործման ժամկետը, առանց գումարն ավելացնելու, երկարացվել է 30 ամսվա, եւ նման մի քանի տնտեսող քայլեր: ԾԻԳ-ում չհաստատեցին վերահսկիչ պալատի մոտ 1 մլն ԱՄՆ դոլար դատական պրոցեսում ծախսելու մասին փաստը: Պարզաբանեցին, որ գլխավոր կապալառու ամերիկյան «Բիլ Հարբերթ» կազմակերպության հետ կնքված պայմանագրով բեռնահամալիրի շինարարությունը պետք է ավարտվեր 365 օրում, յուրաքանչյուր ուշացված օրվա համար տուգանքը 7000 դոլար էր լինելու: Քանի որ շինարարությունը սկսվել է ուշացումով, 96-ի դեկտեմբերին ու ավարտվել ուշացումով՝ 98-ի ապրիլին, «Բիլ Հարբերթը» կանգնել է մոտ 1 մլն ԱՄՆ դոլարի տուգանքների վճարման խնդրի առջեւ: Սակայն, ընկերությունը ոչ միայն չի վճարել այդ գումարը, այլեւ դիմել է հոլանդական վիճահարույց հարցերի հանձնաժողովին (MCM)՝ հայկական կողմից պահանջելով իր կողմից ավել կատարած 4,4 մլն դոլարի ծախսերի փոխհատուցում: «Բիլ Հարբերթի» պատճառաբանությամբ, փաստորեն, ողջ շինարարության ընթացքում հայկական կողմն իրեն խոչընդոտել է՝ հանգեցնելով շինարարության դանդաղեցման ու լրացուցիչ ծախսերի: Մասնավորապես, կազմակերպությունը խնդիրներ է ունեցել ՀՀ բնապահպանության նախարարության, պետական փորձագիտական հանձնաժողովի, տարբեր շինանյութ վաճառող կազմակերպությունների հետ: Մի խոսքով՝ խնդիրների մի երկար շղթա, «մեղավորների» մի մեծ ցուցակ, որոնց մեջ ԾԻԳ-ն իրեն չի տեսնում: «Գլխավոր կապալառուի խնդիրները տարբեր գերատեսչական մարմինների հետ էր, բայց ներկայացրած ծախսերը չգիտես ինչու «Զվարթնոցը» պետք է փոխհատուցեր», ասաց Կ. Մխիթարյանը: ...Եվ փոխհատուցում է՝ MCM-ի վճռով հայկական կողմը պետք է վճարեր 2,8 մլն դոլար ամերիկյան ընկերության կատարած փաստացի լրացուցիչ ծախսերի դիմաց, սակայն երկար-բարակ բանակցություններից, մեկ այլ պրոֆեսիոնալ ու թանկարժեք իրավախորհրդատու վարձելուց, EBRD-ի ու ՀՀ կառավարության միջամտությունից հետո 2,8 մլն-ի փոխարեն հատուցվում է 0,5 մլն: «Բիլ Հարբերթի» հետ «հաշտության պայմանագրով» հարցը փակվում է՝ 15,4 մլն-ի փոխարեն 15,9 մլն վճարելով, դրան գումարած եւս 38 հազ. դոլար՝ դատական պրոցեսի համար: 0,5 մլն դոլար ավել վճարելը գրասենյակը համարում է հայկական կողմի ոչ թե վատ, այլ լավ աշխատանքի արդյունքը, այլապես՝ «կարող էր այնպես ստացվել, որ միջազգային արբիտրաժով ստիպված լինեինք վճարել 2,8 մլն դոլար»: Իսկ ընդհանուր առմամբ, գրասենյակը գոհ է իր աշխատանքից, եւ, հակառակ շրջող կարծիքների, համարում է, որ դրա արդյունքում այսօր Հայաստանն ունի մի հզոր ու հեռանկարային կառույց, ի տարբերություն շատ այլ վարկերի, երբ ծախսվել են միլիոններ, բայց արդյունքում ոչինչ չի երեւում: Եվ, այնուամենայնիվ, բնական էր հարցնելը, թե՝ ինչո՞ւ է պարապուրդի մատնվել համալիրը: Պարզվում է, որ դրանում ոչ գրասենյակն է իրեն մեղավոր ճանաչում, ոչ էլ «Զվարթնոց» ՊՓԲԸ-ն: Պատճառաբանվում է երկրի տնտեսության ընդհանուր վիճակը: Եթե գործարանները չեն աշխատում, եթե չկա արտահանում-ներմուծում, բնական է, որ համալիրն էլ պետք է պարապուրդի մատնվեր: Գրասենյակում այն կարծիքին են, որ բեռնահամալիրը աշխատեցնելու համար համապատասխան օրենսդրական դաշտ է պետք, գրավիչ մաքսային քաղաքականություն: Ապացուցելու համար, որ որոշ դրական միտումներ արդեն կան, տեղեկացվեց, որ 2000 թվականին 1999-ի համեմատ, եղել է բեռների աճ՝ 11 տոկոսով: Վերջերս էլ Թբիլիսիից է ստացվել երկու բեռնատար չվերթի պատվեր: Սակայն, որպեսզի դրանք լինեն ոչ թե մեկանգամյա, այլ պարբերական, անհրաժեշտ է համակարգված լուծում: Տեղեկացվեց, որ կառավարությանն առաջարկ է ներկայացրել՝ բեռնահամալիրի մի մասը մաքսային պահեստի վերածելու համար՝ զեղչերի հստակ մեխանիզմով (արդեն իսկ օդանավակայանը կես գին է սահմանել բեռնատար ինքնաթիռների թռիչքավայրէջքների համար): Ի վերջո՝ քանի որ բեռնահամալիրի կարողություններն ու ծավալները մեր տնտեսությանը ոչ համարժեք են, այդ բացը պետք է լրացվի տրանզիտ բեռներով: Դրա համար կա հայտնի ու փորձված ճանապարհ՝ բեռնահամալիրը հանձնել միջազգային մասնագիտացված կազմակերպության կառավարմանը կամ շահագործմանը, որի միջոցով բեռնային համալիրը կինտեգրվի բեռնափոխադրումների միջազգային համակարգին ու կդառնա տրանզիտ կենտրոն, ինչը եւ ի սկզբանե դրված է եղել նրա կառուցման հիմքում:

Ի՞նչն էր հաշվի առել ու չէր արել Բագրատյանի կառավարությունը

Հիշենք, ինչպես ասում են՝ անուն առ անուն, թե ո՞ւմ պաշտոնավարության ժամանակ է ստորագրվել վարկը՝ ՀՀ վարչապետ Հրանտ Բագրատյան (ի դեպ, նրա եղբայրը՝ Խաչիկ Բագրատյանը, ամենասկզբից մինչեւ այժմ ղեկավարում է ԾԻԳ-ը), ՀՀ ՔԱԳՎ պետ Վաղարշակ Մնացականյան, նրա տեղակալ Արմեն Տեր-Տաճատյան, «Հայկական ավիաուղիների» գլխավոր տնօրեն Տիգրան Աչոյան, «Զվարթնոց» օդանավակայանի տնօրեն Վանո Վարդանյան: Շատ կարեւոր է նաեւ հիշել այն ժամանակները, երբ առաջ եկավ բեռնահամալիրի կառուցման գաղափարը. եվրաբանկը, փաստորեն, 1993-94-ին նոր էր մուտք գործել Հայաստան եւ նրանից վարկ վերցնելը Հայաստանին կարող էր դրական ֆոնի վրա ներկայացնել, քանի որ այդ բանկից կոմերցիոն վարկ վերցնելը նշանակում է, որ երկիրն ունի կայունության հեռանկարի երաշխիքներ: Սա առաջինը, որ կարող էր «գայթակղել» Հրանտ Բագրատյանի կառավարությանը՝ «ետ չմնալու» ԱՊՀ մյուս երկրներից: Երկրորդը, թերեւս, այն ժամանակվա իրադրությունն էր. երկաթուղու շրջափակման պայմաններում Հայաստանի բեռնաշրջանառությունը կատարվում էր գրեթե 100 տոկոսով օդով, եւ բեռնահամալիրի կառուցումը հաշվարկված էր նաեւ այդ իրադրությունից ելնելով: Երրորդը, թերեւս, այն ժամանակ ՀՀ ավիացիոն իշխանությունների որդեգրած ռազմավարությունն էր՝ ամեն կերպ Հայաստանը դարձնել միջազգային օդային ճանապարհների խաչմերուկ: Դրա համար հիմքեր կային՝ «Զվարթնոցը» ICAO-ի կողմից ճանաչվել էր երկրորդ կարգի միջազգային օդանավակայան: Թռիչքուղու մեծությամբ ու այլ կարողություններով միակը տարածաշրջանում՝ մոտ 500 կմ շառավղով, կարող էր դառնալ տարանցիկ երթուղիների կենտրոն, որի դեպքում բնական էր նման մեծության բեռնահամալիր ունենալու ցանկությունը: Մի խոսքով, բեռնահամալիրն իր մեծությամբ ու կարողություններով կառուցվել էր «Զվարթնոց» օդանավակայանին համապատասխան: Սակայն, ինչպես ձախողվեց տրանզիտ օդանավակայանի գաղափարը եւ շուքով բացված երթուղիները (օրինակ՝ Դելի-Երեւան-Լոնդոն), այնպես էլ բեռնահամալիրն այդ տրանզիտ երթուղիներում ընդգրկելը: Բեռնահամալիրի նախաձեռնողները երեւի չէին հաշվարկել նաեւ մի շարք այլ կարեւոր հանգամանքներ: Առաջինը՝ վարկի կոմերցիոն բնույթն ու բարձր տոկոսադրույքները (որը զգալի է, համեմատած, ասենք, Համաշխարհային բանկի վարկերի հետ) եւ այն պարզ հաշվարկը, որ օդանավակայանն ու համալիրը չեն կարող 2 տարի հետո աշխատել այնքան մեծ եկամուտներով, որ մարեն վարկի տարեկան 2,4 մլն դոլար մայր գումարը: Պետք էր, թերեւս, հաշվի առնել նաեւ երկրի ընդհանուր վիճակը. ի՞նչ էր սպասվում Հայաստանին առաջիկա 5–10 տարիների ընթացքում արվեին ռեալ հաշվարկներ, վերլուծվեին առաջիկա տարիների առավելագույն արտահանումների-ներմուծումների ծավալները, հաշվի առնվեր նաեւ տարածաշրջանային կայունությունը եւ այլն: Մի խոսքով, այն ժամանակվա կառավարության ամենամեծ մեղքը, թերեւս, աններելի լավատեսությունն էր ու վարկը ստանալու նպատակահարմարության ոչ ճիշտ հաշվարկը:

Կառուցեցինք ու վե՞րջ

Պատկերացնելու համար բեռնահամալիրի հնարավորությունները, նշենք մի քանի թիվ միայն. համալիրն օժտված է 80–100 հազար տոննա բեռնամշակման կարողությամբ, 10 հազ. քմ պահեստային տարածքը նախատեսված է բեռնելու, պահպանելու, փաթեթավորելու, ցուցակավորելու, տեղափոխելու միաժամանակ 30 ավիաընկերությունների տարբեր տեսակի բեռներ: Նախատեսված է նաեւ արագ փչացող ապրանքների, կենդանիների, բույսերի ու վտանգավոր ու թանկարժեք իրերի հատուկ սպասարկում, հատուկ բեռների երկաթուղային եւ ավտոտրանսպորտային փոխադրումներ, մաքսային ծառայություններ: Համալիրն օտարերկրյա բեռնափոխադրող ընկերությունների վարձակալման համար ունի նաեւ 500 քմ գրասենյակային հարկաբաժին, իսկ կառամատույցը միաժամանակ կարող է սպասարկել 5 օդանավի՝ յուրաքանչյուրը 100 տոննա բեռով, ընդ որում՝ նույնիսկ մեծ բեռնատար ինքնաթիռի՝ «Բոինգ-747»: Մի խոսքով, կառույցը մոտավորապես այնպիսի վիճակում է հայտնվել Հայաստանում, ինչպես հինգաստղանի շքեղ հյուրանոցը՝ անապատում, որի շքեղությունը ոչ մեկին պետք չէ ու չի օգտագործվում: Եվ միանգամայն հասկանալի է, որ բեռնահամալիրի շուրջ մինչեւ այժմ խոսակցություններում գերակշռողն այն է, թե բոլորովին անհրաժեշտություն չկար նման շքեղության: Որոշ փորձագետներ հաշվարկել են նույնիսկ, որ եթե անգամ լինեն սպասված տրանզիտ բեռնատար չվերթները, համալիրի ծավալներն ամբողջությամբ չեն օգտագործվի ու նրա օգտակար գործողության գործակիցը միշտ ցածր կլինի: Մյուս կողմից էլ այն կարծիքը կա, որ եթե այլեւայլ վարկային ծրագրերի դեպքում արդյունքներն առարկայական չեն, ու շատ դժվար է հասցեատեր գտնելը, ապա այս դեպքում գոնե արդյունքում կա մի հսկա, շքեղ կառույց, որի առջեւ աչք փակել չի կարելի: Եվ ուրեմն՝ համալիրը կա, գոյություն ունի ու պետք է, որ ինչ-որ լուծումներ գտնվեն՝ ստեղծված վիճակից դուրս գալու համար: Զարմանալի է, որ մինչ օրս Վերահսկիչ պալատի հայտարարությունից բացի (մի խիստ հայտարարություն էլ արեց ՀՀ քաղավիացիայի նորանշանակ պետ Հովհաննես Երիցյանն իր առաջին ասուլիսում) որեւէ այլ էական, գործնական քայլ չի արվել: Ստացվում է այնպես, որ բոլորը քննադատում են բոլորին, արդար-մեղավորներ են փնտրվում, բայց խոսակցություններից այն կողմ ոչինչ չի արվում: Եթե անգամ ընդունենք, որ համապատասխան մարմիններն այս երկու տարուց ավելի է ժամանակ չեն գտնում զբաղվելու խնդրով (թե ինչպե՞ս է, վերջապես, իրագործվել ծրագիրը եւ այլն), ապա գոնե կառավարությունը պետք է, որ ժամանակ գտներ ավելի գործնականորեն զբաղվելու համալիրի շահագործման, նրա հնարավորություններն առավելագույնս օգտագործելու հարցով: Ի վերջո, կարելի է գտնել լուծման տարբերակներ՝ մաքսային պահեստի վերածել կամ տալ վարձակալության, տրամադրել միջազգային կառավարման կամ շահագործման, գտնել վարկի մարման եւ էլի շատ հարցերի լուծման ճանապարհներ: Ուրեմն ի՞նչ՝ կառուցեցինք ու վե՞րջ:

ԳԱՅԱՆԵ ՄՈՒՔՈՅԱՆ

«ՆՅՈՒ ՅՈՐՔ ԹԱՅՄՍ»

Հայազգի մենեջերը կարո՞ղ է փրկել «Լուսենտ» ընկերությունը

Ատլանտյան օվկիանոսի երկու կողմերում ներդրողներն այս հարցն են տալիս, գրում է «Նյու Յորք թայմս» թերթն իր մայիսի 21-ի համարում՝ անդրադառնալով Նյու Ջերսիում տեղակայված «Լուսենտ թեքնոլոջիզ» հեռահաղորդակցության սարքավորումներ պատրաստող ընկերության հետ ֆրանսիական «Ալկատել» ընկերության գործադիր տնօրեն, հայազգի Սերժ Չուրուքի վարած բանակցություններին, որոնք նպատակ են հետապնդում միավորել այդ երկու ընկերությունները:

Սերժ Չուրուք

Ըստ երկու կողմերին մոտ կանգնած մարդկանց, «Լուսենտի» տնօրինությունն այս շաբաթ քննարկելու է հնարավոր միաձուլման պայմանները: Ինչպես նախօրեք նշվել է «Ուոլ սթրիթ ջորնըլ» թերթում, քննարկումները գնում են «հավասարների» շուրջ՝ առանց բաժնետերերին հավելավճարներ տրամադրելու: «Լուսենտի» շուկայական կապիտալիզացիան մի փոքր գեր է 34 միլիարդ դոլարից: AT&T-ի նախկին մասը կազմող ընկերությունը վերջերս մի քանի վատ գործարքների հետեւանքով սայթաքումներ է թույլ տվել: «Ալկատելի» կապիտալիզացիան մոտ 37 մլրդ դոլար է:

Դեռ անցյալ շաբաթ ներդրողները կասկածանքով էին մոտենում հնարավոր միաձուլման հեռանկարներին: Մամուլում լուրեր էին տարածվել, որ «Ալկատելը» կարող է 20 տոկոսի հավելավճար տրամադրել «Լուսենտի» բաժանորդներին: Դրա հետեւանքով «Ալկատելի» բաժնետոմսերի արժեքը Փարիզում ընկավ 7,2 տոկոսով եւ հասավ 33,40 եվրոյի (29,42 դոլար):

Մինչդեռ «Լուսենտի» բաժնետոմսերի արժեքը 1,4 տոկոսով ավելացավ՝ հասնելով 9,95 դոլարի: Երկու կողմերի խոսնակները հրաժարվել են որեւէ մեկնաբանություն անել միաձուլման հնարավորությունների վերաբերյալ:

Ըստ «Նյու Յորք թայմսի»՝ զինամթերքի արտադրության ինժեներ, 63 տարեկան պրն Չուրուքն օտար անուն չէ ծանր դրության մատնված ընկերությունները գնելու եւ դրանք վերագործարկելու ասպարեզում: Ֆրանսիայում նրան ճանաչում են որպես «բեկումնային» մենեջերի կամ «փլուզվող ֆիրմաների փրկչի»: «Ալկատելում» սկսել է աշխատել 1995 թվից, երբ ընկերությունը դեռ որոնումների մեջ էր: Մուտք գործելով այնտեղ, նա այդ ժամանակ հայտարարել էր. «Այս ընկերությունը կարիք ունի կարգ ու կանոնի եւ նոր մտահղացումների: Առաջինը ես խոստանում եմ ապահովել»: Գործի անցնելով, նա վերանորոգման խիզախ քայլերի է դիմել եւ շեշտը դրել այդ ժամանակ դեռ միայն արտադրության 40 տոկոսը կազմող հեռահաղորդակցական սարքավորումների վրա: Հետեւանքում միլիարդ դոլար արժողությամբ գնումների մի բում է սկսվել, որի ընթացքում կուլ են գնացել հյուսիսամերիկյան մի շարք խոշոր ընկերություններ, ինչպիսիք են Տեխասի «DSC»-ին (1998-ին) եւ Կանադայի «Նյուբրիջ նեթուորքս»-ը (2000 թ.-ին): «Ալկատելի» գործունեությունը մեծապես ծավալվել է, եւ հեռահաղորդակցության սարքավորումների արտադրությունն անցյալ տարի հասել է 75 տոկոսի:

Ավելորդ չէ նշել, որ այս ասպարեզում եկամուտների 22 տոկոսը գալիս է ԱՄՆ-ից: Սակայն ներդրողներին եւ մեկնաբաններին մտահոգում է այն հարցը, թե ինչ կարող է տալ «Ալկատելին» այդ միաձուլումը: Ոմանք մեծ ռիսկ են համարում այդ քայլը, հաշվի առնելով «Լուսենտի» տխուր վիճակը: Այդ ընկերությունը վերջերս կորցրել է 3-7 մլրդ դոլար եւ հայտնի չէ, թե երբ կվերագտնի իրեն:

«Ալկատելը» լավագույն դեպքում կարող է օգտագործել «Լուսենտի» անթել ինֆրակառույցների սարքավորումները, որոնք տարբեր տեխնոլոգիաներով են պատրաստվում այնտեղ, ուստի «Ալկատելը» դրանցով կարող է նոր շուկաներ (օրինակ, Չինաստանը) բացել իր համար: «Ալկատելի» օպտիկական բաժանմունքը եւս կարող է մեծապես օգտվել «Լուսենտի» սպառողական շուկաներից: Բայց ամենակարեւորը՝ միաձուլման հետեւանքով «Ալկատելն» էլ ավելի կամրապնդի իր դիրքերն ԱՄՆ-ում:

Պրն Չուրուքը տարբեր է իր ամերիկացի գործընկերներից: Նրա անձնական կյանքի մասին քիչ բան է հայտնի: Իսկական անունը ինչպես գրել ենք նախապես, Սերժ Չյուրիքդիջյան է: Ծնվել է 1937 թ. Մարսելում, քեմալականների սպանդից մազապուրծ եւ Թուրքիայի Քյոթահիա նահանգից Ֆրանսիա գաղթած Չյուրիքդիջյանների ընտանիքում: Մեծ հարգանք է վայելում ինչպես Ֆրանսիայի, այնպես էլ ամբողջ Եվրոպայի տնտեսական եւ գործարար շրջանակներում: Խոշոր ընկերությունների («Մոբիլ», «Տոտալ», «Ռոն փուլենք», «Սե-Տե-էֆ-Շիմ») հեղինակությունը, ամրապնդումն ու հետագա ծաղկումը կապված են նրա անվան հետ:

«Նա արտակարգ խստապահանջ անձնավորություն է», ասում է տնտեսագիտության պրոֆեսոր եւ Ֆրանսիայի ազգային գիտահետազոտական ինստիտուտի հետազոտության բաժնի տնօրեն Էլի Քոհենը:

Հ. Ծ.

Մեկ տարի առաջ իսրայելական օկուպացիոն ուժերը հեռացան Հարավային Լիբանանից

Սկիզբը էջ 1

Իսրայելը մերժում է Հարավային Լիբանանի ազատագրված տարածքի ականապատման քարտեզը տրամադրել այնտեղ տեղաբաշխված միջազգային խաղաղապահ ուժերին, հետեւապես պատասխանատվություն է կրում նաեւ դրա համար: Լիբանանը շեշտում է, որ տարածաշրջանում չի լինելու խաղաղություն, քանի դեռ պաղեստինցիները եւ մասնավորապես Լիբանանում ապրող 300 հազար փախստականները չեն կարող վերադառնալ իրենց բնակավայրերը՝ Պաղեստին: Լիբանանը կարծում է, որ առանձին պետությունների հետ մեկուսի խաղաղության պայմանագրեր կնքելով տարածաշրջանում չի իրագործվի համապարփակ խաղաղություն: Գործընթացին պետք է մասնակցեն պաղեստինցիները, Սիրիան եւ Լիբանանը», երեկ լրագրողներին հայտարարեց ՀՀ-ում Լիբանանի դեսպան Թոնի Բադաուին: Հանդիպումը նվիրված էր «Դիմադրության եւ ազատագրության» տոնի տարեդարձին: «Խաղաղության գործընթացը հիմնված է Մադրիդի խորհրդաժողովի եւ ՄԱԿ ԱԽ թիվ 242, 338 եւ 425 որոշումների վրա, սակայն Իսրայելի ներկայիս վարչապետը մերժում է վերոնշյալ բանաձեւերը, չի ճանաչում Օսլոյի համաձայնագրերն ու Իսրայելի նախորդ կառավարությունների ընդունած որոշումները», նշեց պրն Բադաուին:

2000 թ. մայիսի 24-ն աննախադեպ իրադարձություն է Մերձավոր Արեւելքի վերջին տասնամյակների պատմության մեջ. 22-ամյա բռնազավթումից հետո, շնորհիվ լիբանանյան դիմադրական ուժերի պայքարի, անլուր զոհողությունների, Իսրայելը ստիպված եղավ լքել գրավյալ տարածքները: «Հարավային Լիբանանից իսրայելյան ուժերի հեռացումը Բեյրութին չի պարտադրում մեկուսի համաձայնություն կնքել Իսրայելի հետ: Լիբանանը եւ Սիրիան սերտորեն համագործակցում են, Իսրայելի նկատմամբ նույնացնում են իրենց դիրքորոշումները, նպատակադրել են հասնել իսրայելյան ուժերի գրաված արաբական տարածքների վերադարձման, այդ թվում՝ Գոլանի բարձունքներից մինչեւ 1967 թ. միջազգայնորեն ճանաչված սահմանները», ասաց ՀՀ-ում Լիբանանի դեսպանը, ավելացնելով, որ Լիբանանը նախընտրում է արաբական իղձերի իրականացմանը հասնել խաղաղության բանակցություններով. «Մեր նպատակների իրականացման համար պատերազմը միակ միջոցը չէ»:

Աշխարհում բնակվող 300 մլն արաբ ժողովուրդն իր գոյությունը Իսրայելի ծավալապաշտական քաղաքականության դեմ արտահայտում է ոչ միայն ազատագրական պայքարով, այլեւ տնտեսական պատժամիջոցներով: Ինչպես արաբական մյուս երկրներում, Լիբանանում նույնպես արգելված են իսրայելական ապրանքների ներմուծումն ու վաճառքը:

Լիբանանը Հարավային Կովկասի երեք հանրապետություններից դիվանագիտական հարաբերություններ ունի միայն Հայաստանի հետ: Դեսպան Բադաուին հայ-լիբանանյան հարաբերությունները բնորոշեց «ընտանեկան» բառով: «Վրաստանի եւ Ադրբեջանի հետ Լիբանանը հարաբերություններ չունի, բայց պրոբլեմներ էլ չունի», ասաց դեսպանը:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆ

Չճանաչված չորս հանրապետություններից միայն ԼՂՀ-ում չկան ռուսական զորքեր

ՌԴ ՊՆ իրազեկ մի աղբյուր «Նեզավիսիմայա գազետային» ասել է, թե «Ռուսաստան-Բելառուս» միությանը Մոլդովայի անդամակցության դեպքում Քիշնեւը կհամաձայնի Մերձդնեստրյան Մոլդովական Հանրապետությունում (ՄՄՀ) ռուսական զորքերի առկայությանը: Այդ դեպքում ռուսական 14-րդ բանակի ստորաբաժանումները Դնեստրի ափերին կմնան օրինական հիմունքներով: 1999 թ. ԵԱՀԿ Ստամբուլի գագաթաժողովում ՌԴ-ն պարտավորություն է վերցրել մինչեւ 2001 թ. վերջը ՄՄՀ-ից դուրս բերել ռուսական չորս էշելոնները: Այսօր ռուսական 14-րդ բանակի պահեստներում կան 49.476 միավոր զենք, 805 հրետանային համակարգ, 655 միավոր հետեւակային ռազմական մեքենա: ՄՄՀ նախագահ Իգոր Սմիռնովն օրերս հայտարարել է, թե թույլ չի տա Մոսկվային իր տարածքից դուրս բերել ռուսական զենքը: Իրենց հերթին ռուս զինվորականները հայտարարում են, թե ՄՄՀ-ից «ուժով ոչինչ դուրս չեն բերի»: Տիրասպոլի իշխանությունները պաշտոնական Քիշնեւին առաջարկել են ընդունել որոշում՝ ՄՄՀ-ից ռուսական զորքերը դուրս բերելու անթույլատրելիության մասին: Դիտորդների կարծիքով, մերձդնեստրյան հակամարտության կարգավորման եւ Մոլդովայի՝ ռուս-բելառուսական միությանը միանալու դեպքում, ինչը, հավանական է, Քիշնեւը կհամաձայնի իր տարածքում, փաստորեն՝ ՄՄՀ-ում, ռուսական զորքերի առկայությանը: Սա, անշուշտ, ԵԱՀԿ-ին եւ ՆԱՏՕ-ին դուր չի գա, մինչդեռ բխում է Ռուսաստանի շահերից:

ԱՊՀ տարածքում մեկ այլ չճանաչված հանրապետության՝ Աբխազիայի նախագահ Վ. Արձինբան հայտարարել է, որ վրաց-աբխազական հակամարտության գոտում տեղաբաշխված ռուսական խաղաղարարները, որոնք պաշտոնապես համարվում են ԱՊՀ ուժեր եւ ունեն միջազգային ստատուս, խաղաղությունը պահպանող գլխավոր երաշխիքն են:

Ինչ վերաբերում է չճանաչված Հարավային Օսիայի Հանրապետությանը (ՀՕՀ), ապա այստեղ ռուսական զորքերը ներկայացված են յոթ շարժական պարեկախմբով, որոնք կրում են «ռուսական խաղաղարարներ» անունը: Խոսակցություններ կան, որ դրանց թիվը կարող է ավելանալ, եթե «չեչեն ահաբեկիչները շարունակեն ՀՕՀ-ի տարածքն օգտագործել որպես տարանցիկ ճանապարհ»:

Դե ֆակտո անկախ ԼՂՀ-ն ԱՊՀ տարածքում չճանաչված չորս հանրապետություններից միակն է, որտեղ չկան ռուսական խաղաղարար ուժեր: Արեւմտյան աղբյուրների տվյալներով՝ ԼՂՀ-ն ունի 20 հազարանոց բանակ, որը ոչ միայն ամենամարտունակն է Կենտրոնական Ասիայում եւ Հարավային Կովկասում, այլեւ շարունակում է իր վերահսկողության տակ պահել Ադրբեջանին միայն վարչականորեն նախապես պատկանող յոթ շրջաններ՝ որպես հանրապետության անվտանգությունն ապահովող կարեւորագույն երաշխիք:

Թ. Հ.

Իսա Գամբար. «PKK-ն կապեր ունի Ադրբեջանի իշխանությունների հետ»

Այցելությամբ Թուրքիայում գտնվող «Մուսավաթ» կուսակցության առաջնորդ Իսա Գամբարը «Սաբահ» թերթին ասել է, թե «քրդական ահաբեկչական PKK կազմակերպությունը կապեր է պահպանում Ադրբեջանի իշխանությունների հետ» եւ առանց Բաքվի իմացության «PKK-ի մարտիկներն Ադրբեջանում գործունեություն չէին ծավալի»:

«Հյուրիեթի» կարծիքով, որը հղում է անում թուրքական քաղաքական շրջանակներին, Հեյդար Ալիեւին կփոխարինի հենց Գամբարը: Անմիջապես հետեւել է Թուրքիայում Ադրբեջանի դեսպանի պատասխանը նույն «Հյուրիեթին». «Ալիեւը սահմանադրության համաձայն 2003 թ. եւս մեկ հնարավորություն ունի ընտրվելու Ադրբեջանի նախագահի պաշտոնում»:

Իսա Գամբարը «Սաբահին» ասել է, թե «Մուսավաթի» իշխանության գալու դեպքում ԼՂ հակամարտության կարգավորման գլխավոր դերակատարներից մեկը կլինի Թուրքիան. «Եթե Հ. Ալիեւին հաջողվի կնքել խաղաղության համաձայնագիր, միեւնույն է, չեղյալ է համարվելու, քանի որ Ալիեւն օրինական նախագահ չէ», նշել է Գամբարը:

Բաքվում չեչեն դաշտային հրամանատար է սպանվել

ԲԱՔՈՒ, 24 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Երեքշաբթի ուշ երեկոյան Բաքվում սպանվել է չեչեն դաշտային հրամանատար Մահամեդ Կարիեւը: Այդ մասին այսօր հայտնել է Բաքվի «Էխո» անկախ թերթը: ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակցի հետ հեռախոսազրույցի ժամանակ Բաքվի ոստիկանության գլխավոր վարչությունում հաստատել են 38-ամյա Կարիեւի սպանության փաստը: Ընդսմին այստեղ նշել են, որ որեւէ տեղեկատվություն չունեն Չեչնիայի մարտական գործողություններին նրա մասնակցության մասին: Իսկ «Էխո» թերթը հավաստում է, որ Կարիեւը կռվել է Չեչնիայում ռուսաստանյան զորախմբի դեմ եւ արժանացել գեներալի կոչման: Կան նաեւ տվյալներ այն մասին, որ նա գտնվում էր դաշնային հետախուզման մեջ: Կարիեւը գաղթականի անվան տակ վերջերս է բնակություն հաստատել Բաքվում:

Լրտեսական օդանավը մաս-մաս կառաքվի ԱՄՆ

Ապրիլի սկզբներին Չինաստանում վթարային վայրէջք կատարած ամերիկյան լրտեսական օդանավը մասերի կբաժանվի եւ նավով ԱՄՆ կառաքվի երկու երկրների միջեւ համաձայնության ձեռքբերումից հետո, երեկ հայտարարեց ՉԺՀ արտգործնախարարությունը: Ֆրանսպրես գործակալության հաղորդման համաձայն, էլեկտրոնային լրտեսման EP-3 օդանավը մասերի կբաժանվի ամերիկացիների առաջարկությամբ: Այդ մասին հայտնել է ՉԺՀ ԱԳՆ խոսնակը մամուլի ասուլիսում: Չինաստանը չի թույլատրել, որ ապրիլի 1-ին չինական ռազմօդանավի կործանման պատճառ դարձած ամերիկյան ինքնաթիռն իր տարածքից հեռանա օդային ճանապարհով: Միջադեպից հետո ՉԺՀ-ն 11 օր կալանքի տակ էր պահել լրտեսական օդանավի անձնակազմի 24 անդամներին:

Պ. Ք.

Ռուսները հեռանո՞ւմ են Կովկասից

Մոսկվան մտահոգված է Հյուսիսային Կովկասից ռուսների զանգվածային արտահոսքից: Վերջին տասը տարում Դաղստանում ռուսների թիվը կիսով չափ կրճատվել է: Ինգուշեթիայում 1996 թ. նրանք կազմում էին բնակչության 13 տոկոսը, իսկ այսօր հազիվ 2 տոկոս են կազմում: Կարաչայ-Չերքեզիայում ռուսներն առայժմ ամենամեծ էթնիկական խումբն են (42 տոկոս), բայց երեք ընտանիքից մեկը փորձում է հեռանալ այնտեղից:

Ինտերնետային գրաքննություն

«Թղթակիցներ առանց սահմանի» միջազգային կազմակերպության տվյալներով, 2000 թ. ինտերնետ ցանցում տեղեկատվության ազատ փոխանակման սկզբունքը խախտել են 59 երկրներ, որոնց մեջ առանձնանում են Սաուդյան Արաբիան, Թունիսը, Չինաստանը եւ ԿԺԴՀ-ն:

«Էքսպրես»

ԱԶԳ

ՍՓՅՈՒՌՔ

Հայկական կենտրոն՝ Կիպրոսում

Կիպրահայ համայնքի «Փարոս» երկլեզվյան ամսաթերթում Երան Գույումճյանը գրում է Նիկոսիայում գործող հայկական հետազոտական մի կենտրոնի մասին, որի հիմնադիրն ու վարիչ-պատասխանատուն է Վարդան Մալյանը: Նույնիսկ կիպրահայ համայնքին քիչ ծանոթ լինելու հանգամանքը ստիպել է թերթին անդրադառնալ կենտրոնի գործունեությանը երկու մեծադիր էջերի վրա, որտեղից էլ քաղում ենք հետեւյալ տեղեկությունները:

Կենտրոնի հնամյա եւ ընդարձակ սրահը տեղավորված է Լեդրա պողոտային զուգահեռ Օնասագորաս փողոցում գտնվող անշուք մուտքով մի շենքի երկրորդ հարկում, որի վրա գրված է Amnesty International:

Հիմնադիրը՝ Վարդան Մալյանը, հաճնցի ծնողների զավակ է: Ծնվել է Հունաստանում եւ Կիպրոս է տեղափոխվել 1931-ին: Գործադիր անդամ է «Միջազգային ներում» կազմակերպության եւ անդամ Կիպրոսի Մարդու իրավունքների ընկերակցության: Ամուսնացած է, ունի երկու զավակ, որոնք Մելգոնյանի շրջանավարտ են: Անձնական ջանքերով եւ նյութական միջոցներով նա տարբեր բնույթի գործերով այցելել է 16 երկրներ եւ հավաքել հայության հետ կապված վերջին 200 տարվա տվյալներ: Հատկանշական են նրա այցելությունները կղզու թուրքական մաս: Նա այնտեղ արձանագրել է տվել հայկական բոլոր տները եւ առաջարկել ստեղծել Հայկական ազգային մի հանձնախումբ, որը զբաղվեր այնտեղ թողնված կալվածքների, տների եւ այլ ունեցվածքների ցուցակագրությամբ:

Իր ջանքերով անգլերենից հունարենի են թարգմանվել Հայկական ցեղասպանությանն առնչվող մի շարք գրքեր: Դրանցից «Վերապրողները» (The survivors), ըստ նրա խոսքերի, շուտով բեմադրվելու է Ամերիկայում՝ հունաամերիկյան կազմակերպության օժանդակությամբ եւ կիպրոսցի հայտնի արվեստագետների դերակատարությամբ: Սյուների թվում են «Հափշտակված Հայաստանը եւ Օրորա Մարտիկյանի պատմությունը», «Լռության ոճիրը» եւ «Թուրքիայից դուրս» գրքերը: Առաջին գրքից մեկական օրինակ եւ 100-ական կիպրական ոսկի գումար որպես մրցանակ հատկացրել է «Նարեկ» ազգային վարժարանի եւ Մելգոնյան կրթական հաստատության լավագույն ուսանողներին: Անձնական նախաձեռնությամբ Մալյանը զբաղվել է նաեւ Մակարավանքի հարցով, որի շուրջ դատական գործ է հարուցված: Դատական մի վճռով առայժմ դադարեցված է ամեն տեսակի գործունեություն ծավալել այդ տեղամասում: Մալյանը խիստ մտահոգված է համալիրի ճակատագրով: «Մի զարմանաք, եթէ օր մը դուլտոզերը գայ եւ հիմնայատակ կործանէ... Մակարավանքը եւ անոր տեղ զետեղէ ցուցատախտակ մը նշելով, թէ այնտեղ ժամանակին վանք մը գոյութիւն ունեցած է», ասում է նա: Այդ հարցով նա դիմել է ինչպես Էջմիածնի եւ Անթիլիասի գահակալներին, այնպես էլ Հայաստանի կառավարությանը:

Մալյանը մտահոգված է նաեւ իր ստեղծած կենտրոնի հետագա ճակատագրով: «Գրքերը յետմահու կտակած եմ Առաջնորդարանին, դժբախտաբար, տակաւին ոչ մէկը եկաւ զանոնք արձանագրելու, ոչ ալ հետաքրքրուեցաւ անոնցմով: Այս կեդրոնը առանձնապէս կը ֆինանսաւորուի իմ անձնական միջոցներով: Պիտի խնդրէի, որ գոնէ տեղ մը յատկացուէր ինծի, որպէսզի հոն փոխադրէի կեդրոնը: Ամեն ինչ կտակած եմ կիպրահայ համայնքին», ասում է Մալյանը, որի օրինակը մտածել է տալիս այն մասին, թե նվիրվածության դեպքում ինչեր կարող է անել յուրաքանչյուր հայ՝ ի նպաստ մեր պատմական արժեքների պահպանմանը:

Յուսանք, որ նրա ձայնը լսելի կդառնա, եւ կիպրահայ համայնքը պատշաճ ուշադրություն կդարձնի նրա ստեղծած կենտրոնին:

Հ. Ծ.

Մանկավարժական գործունեության 55 տարին

Այս տարի լրացավ հեռուստատեսության ռեժիսոր, ՀՀ արվեստի վաստակավոր գործիչ, միջազգային մրցույթի եւ համամիութենական կինոփառատոնի դափնեկիր Էլմիրա Հեքեքյանի մանկավարժական գործունեության 55-ամյակը: Կես դարից ավելի նա անմնացորդ նվիրումով ծառայել է ազգային մշակույթին՝ դաստիարակելով եւ կրթելով բազում սերունդներ:

Մարդու իսկական հատկանիշներն ի հայտ են գալիս միայն այն ժամանակ, երբ վրա է հասնում դրանք դրսեւորելու, գործով ապացուցելու ժամանակը: Ապագա ռեժիսորի եւ սցենարիստի համար այդպիսի ժամանակ էր 1946 թ. հունվարի 9-ը, երբ 18-ամյա օրիորդն առաջին անգամ ոտք դրեց դպրոց (իսկ ուսուցիչների կարիք շատ կար) ու չգիտեր, որ առ այսօր պիտի զբաղվի մանկավարժությամբ, զբաղվի սիրով ու նվիրումով, չգիտեր, որ հենց այդ օրը մանկահասակ աշակերտներից մեկի՝ «Տե՛ս, թե ինչ ճղոպոր պիտի ջարդենք գլխին» նախադասությունն ավելի մեծ ուժ ու կորով պիտի հաղորդեր նրան՝ լսարան գրավելու, դիմացինին հասկանալու առումով:

Սպարտակիադայի հաղթող մարզուհի, Հայրենական մեծ պատերազմի կամավոր մասնակից, երաժշտական դպրոցի եւ բժշկական ուսումնարանի գերազանցիկ շրջանավարտ Էլմիրան արական դպրոցում ռուսաց լեզու եւ գրականություն, մաթեմատիկա եւ ֆիզկուլտուրա պետք է ավանդեր իրենից ընդամենը հինգ տարով փոքր աշակերտներին, որոնք շատ սիրեցին իրենց ուսուցչուհուն, հոգով կապվեցին նրան: Մանկավարժը նրա արյան մեջ էր նստած. տատիկը՝ Աննա Հալաջյանը, մինչ հեղափոխությունը մաթեմատիկա էր դասավանդում գիմնազիայում, պապը՝ Աբրահամը, նույնպես դասատու էր, մայրը՝ Ողգալիան, ուսուցչուհի էր, ինչպես նաեւ մորաքույրերը: Ու ստացվեց այնպես, որ ձեւավորվեց մանկավարժների գերդաստան. այսօր այդ դժվարին ու պատասխանատու գործն ընկած է նաեւ նրա զավակների ուսերին. պրոֆ. Տիգրան Հեքեքյանը դասավանդում է Կոմիտասի անվան երաժշտանոցում, դուստրը՝ դոցենտ Աննա Հեքեքյանը՝ թատերական արվեստի ինստիտուտում:

Մանկավարժությունը փորձաքար է մարդու համար՝ կարողանալ դիմանալ ու շարունակել, ամեն մեկին չէ, որ տրված է այդ կոչումը: Այնպես եղավ, որ հետագայում որտեղ էլ աշխատեց՝ Բաքվի Երամյանի անվ., Երեւանի Ստանիսլավսկու անվ. ռուսական թատրոններում, հեռուստատեսությունում թե ռադիոյում, մանկավարժական գործունեությունը չթողեց: Թատրոնի պատմություն (հայ եւ համաշխարհային), բեմական խոսք, դերասանի վարպետություն, ահա մեկը մյուսից հետաքրքիր, մեկը մյուսին լրացնող առարկաների շարք, որոնցով տարիներ շարունակ սնվել ու հղկվել են Երեւանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտի, պարարվեստի, Ա. Բաբաջանյանի անվ. մանկավարժական եւ Ռ. Մելիքյանի անվ. երաժշտական ուսումնարանների շրջանավարտներն ու սաները: «Կարեւորը երկար տարիներ կամ շատ առարկաներ դասավանդելը չէ, կարեւորն այն հետքն է, որ թողնում ես երեխաների հոգում, մտորում է շնորհալի հայուհին, գիտելիքներին զուգահեռ կարեւորն այն լիցքերն են, որ նրանք կրելու են իրենց ամբողջ կյանքի ընթացքում»: Նվիրյալ մանկավարժն աշխատել է ուսուցման հետ իր սաներին դաստիարակել լավագույն հատկանիշներով, նրանց ներարկել բարին, վեհն ու գեղեցիկը:

Թերթում եմ տիկին Էլմիրայի փաստաթղթերի արխիվը, ծանոթանում բազմաթիվ պատվոգրերին, մեդալներին, շնորհակալական նամակներին՝ տրված մշակույթի եւ սպորտի, կրթության ու գիտության, տեղեկատվության նախարարությունների կողմից, շնորհավորական բացիկներին, որոնք վկայում են ու հաստատում՝ կեսդարյա մանկավարժական գործունեությունն իր դրական պտուղներն է տվել: Պտուղներն էլ, թերեւս, այն ճանաչված անուններն են, որոնք նաեւ նրա ջանքերի շնորհիվ ողեգրվել են պրոֆեսիոնալ արվեստին, ստեղծագործում են, դասավանդում ոչ միայն Հայաստանում, այլեւ աշխարհի շատ երկրներում, համաշխարհային բեմահարթակների վրա:

Օրերս, երբ «Հայաստանի ամենափոքրիկ երգիչներ» եւ «Հայ փոքրիկ երգիչներ» երգչախմբերը նշում էին Էլմիրա Հեքեքյանի ծննդյան տարեդարձը եւ մանկավարժական գործունեության 55-ամյակը, զարմանալի չէր այն բուռն սերն ու երախտագիտությունը, որով հայ փոքրիկ երգիչները, ծնողներն ու հյուրերը շրջապատել էին նրան: Մեծ համբերությամբ ու քնքշությամբ էր լսում նրանցից յուրաքանչյուրի մեներգն ու ասմունքը, հորինած երգերն ու ոտանավորները, սիրով ընդունում երեխաների ձեռքի պարզ ու անպաճույճ աշխատանքները՝ որպես «կիրառական արվեստի» նմուշներ:

Տիկին Էլմիրայի ներկայությամբ մանկացել էին նույնիսկ ծնողները, որոնց «ինքնագործ երգչախումբը», վարակված փոքրիկ երգիչների օրինակով, ոգեւորված հայտնվել էր սրահում՝ իր ինքնատիպ կատարումով շնորհավորելու հոբելյարին՝ հումոր, խինդ ու ծիծաղ առաջացնելով:

Չորս տարբեր սերունդ էր իր մասնակցությունը բերել երեկոյին. առանձնապես հուզիչ էր ռադիոյի կամերային երգչախմբի անակնկալ ելույթը՝ արդեն հասակն առած մարդիկ՝ նախկինում նրա ուսանողները, որոնք իրենց հիշողության մեջ մշտապես վառ են պահում տիկին Էլմիրայի կերպարը: Իրենց անզուգական կատարմամբ «անուշ անուրջներ» արթնացրին սիրելի ուսուցչուհու հոգում եւ եւս մեկ անգամ հաստատեցին ժամանակների եւ սերունդների կապը:

Էլմիրա Հեքեքյանն օժտված է հմուտ կազմակերպչի ձիրքով եւ անսպառ եռանդով: Նա տասնամյակների իր հարուստ փորձով ու նվիրումով ամեն պահ մանուկների հետ է, ինչն էլ աննկատ չի մնացել ՄԱԿ-ի 50-ամյակին նվիրված Սան Ֆրանցիսկոյի միջազգային փառատոնի կազմակերպիչների կողմից. «Հայաստանի փոքրիկ երգիչների» կազմում նրան շնորհվել է Ոսկե մեդալ:

Տարիների ընթացքում Էլմիրա Հեքեքյանը տիրապետել է այն ամենին, ինչի վրա խարսխվում են ճշմարիտ նվաճումները, ձեռք է բերել այն, ինչ կարելի է տալ ուրիշներին, ճանաչել այն, ինչ կարելի է սովորեցնել: Մանկավարժի իր ինքնատիպ ուղին նա կերտել է մարդկային հատկանիշներով ու ստեղծագործական բարձր չափանիշներով:

[illegible]

ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԵՍՆԵՐՈՒՄ

Նկարի մեջ՝ պոեզիա, բանաստեղծության մեջ՝ գույն

Մայիսի 23-ին Երեւանի Նկարչի տանը բացվեց նկարիչ, բանաստեղծ Արեւշատ Ավագյանի անհատական ցուցահանդեսը: Մի քանի տասնյակ աշխատանքներ՝ գրաֆիկա եւ գեղանկար, ներկայացրին մեզ հեղինակի հիմնականում վերջին տարիների խոհափիլիսոփայական մտորումները՝ հանձնած կտավին եւ մարմնավորած երփներանգ ու թանձր գույներով:

Արեւշատ Ավագյանը մեզանում այն սակավ արվեստագետներից է, ում ներաշխարհին հոգեհարազատ են մոլորակի, կյանքի եւ դրանց դաշտում մարդ անհատի տիեզերական ընկալման ճշմարիտ ոգորումները:

Ներքին հայացքը հառելով առ երկինք, մարդն ու արվեստագետն իր վրձնի եւ գրչի ներածին զորությամբ փորձում է իր եւ բոլորիս առջեւ ինչեցնել մարդկային գոյին, բնությանը եւ տիեզերքին փոխանցվող հարցեր եւ յուրովի պատասխանել դրանց: Այդպիսին է հիմնականում նրա պոեզիան: Այդպիսին եւ ներկայացավ մեզ հիշյալ ցուցահանդեսը: Անկեղծ հուզական պոռթկումով եւ բանական խորաթափանց դիտարկումներով տոգորված Արեւշատ Ավագյանի կտավները մեկ շոյում են աչքդ, մեկ՝ ինչեցնում հոգուդ լարերը, մեկ՝ լուռ եւ ինքնամփոփ գննման տեղիք տալիս: Սրանում է, անշուշտ, ասելիք ունեցող իսկական արվեստագետի նվաճումը:

ԹԱՄԱՐ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Լինելուց հետո եղիր ամենալավը

ՀՀ մշակույթի, երիտասարդության հարցերի եւ սպորտի նախարարության մշակույթի զարգացման հիմնադրամը «Մեկ ազգ, մեկ մշակույթ» համահայկական փառատոնին այս անգամ ներկայացրել էր ճանաչված գեղանկարչուհի Սեդա Բեքարյանի 2000-2001 թթ. 28 գեղանկարչական կտավները: Այն ջերմ ու սրտաբուխ խոսքերը, որ հնչեցին Ս. Մեսրոպյանի, Ալիս Ադամյանի, Սպարտակ Ղարաբաղցյանի, Անատոլի Պապյանի (ժող. նկարիչ եւ Ս. Բեքարյանի ուսուցիչ), Ալեքսանդր Գրիգորյանի ելույթներում հատկապես նշում էին Սեդա Բեքարյան անհատականության մասին: Նա շարունակելով իր հոր՝ Արա Բեքարյանի դպրոցը, յուրահատուկ աշխարհընկալմամբ է արտահայտում իր զգացմունքները, իրեն շրջապատող ամեն գեղեցիկը, որը երբեմն մենք չենք նկատում: Սեդա Բեքարյանի կտավներից ծորում էր հանգստություն եւ տոն, որն էլ նա նվիրեց իր ցուցահանդեսի այցելուներին: Տիկին Բեքարյանը նշեց. «Այո, շարունակում եմ իմ հոր դպրոցի ավանդույթը, որը հայ գեղանկարչության մեջ շատ կարեւոր օղակ է, եւ առանց որի շղթան չի կարող կայացած համարվել: Եվ ինչպես մայրս է ինձ խորհուրդ տվել՝ լինելուց հետո եղիր ամենալավը, ես դա փորձում եմ իրականացնել»:

Մ. Մ.

Կանանց աչքերով

Հին Հալեպի Շեբանի թաղամասի հնագույն պատմական կառույցում անցկացվեց կանանց արվեստի միջազգային փառատոն, որի նպատակն էր կանանց ստեղծագործությունների միջոցով ներկայացնել հին ու նոր քաղաքակրթությունների երկխոսությունը: Ավանդական դարձած այս տարվա միջոցառմանը մասնակցում էին 18 երկրներից (Կանադա, Գերմանիա, Ֆրանսիա, Իտալիա, Իսպանիա, Լեհաստան, Սիրիա, Դանիա եւ այլն) պատվիրակություններ: Յուրաքանչյուր երկրին տրամադրված էր սրահ, որտեղ կազմակերպվում էին գեղանկարչական, լուսանկարչական ցուցահանդեսներ, թատերական ներկայացումներ, համերգներ, գրական երեկոներ: Միաժամանակ անց էին կացվում մշակութային երկխոսություններ, կոնֆերանսներ՝ նվիրված ստեղծագործող կանանց դերին, ստեղծագործողների միջեւ համագործակցության զարգացմանը:

Հայաստանից մասնակցում էին ՀՀ մշակույթի, երիտասարդության հարցերի եւ սպորտի փոխնախարար Ալիս Ադամյանը, նախարարության սփյուռքի հետ համագործակցության վարչության պետ Սպարտակ Ղարաբաղցյանը եւ նկարչուհի Թենի Վարդանյանն՝ իր ստեղծագործություններով, որոնք էլ մեծ հետաքրքրություն առաջացրին: Կարեւոր էր նաեւ հալեպահայ կին արվեստագետների մասնակցությունը փառատոնին: Մայիսի 7-ին կայացավ ֆլեյտահարուհի Զվարթ Սարդիկյանի եւ դաշնակահարուհի Լուսնյակ Սամվելյանի համերգը, որի ընթացքում կատարվեցին Կոմիտասի, Ա. Խաչատրյանի, Ա. Սպենդիարյանի, ինչպես նաեւ համաշխարհային երաժշտության նմուշներ: Փառատոնը համընկավ նաեւ քանդակագործ Բենիկ Պետրոսյանի մահվան 5-րդ տարելիցին, եւ այդ առթիվ Հալեպի «Սիս» մշակութային կենտրոնում, որտեղ քանդակագործը 1994 թ. ստեղծել էր պատմամշակութային հուշարձան, կազմակերպվեց հիշատակի երեկո, որին մասնակցեցին միջազգային փառատոնի մասնակիցներ, հյուրեր եւ հալեպահայ համայնքի ներկայացուցիչներ: Փոխնախարար Ալիս Ադամյանի կարծիքով, «նմանատիպ միջազգային նշանակության միջոցառումները շատ կարեւոր են ոչ միայն մեր մշակույթի զարգացման, այլ նաեւ սիրիահայ համայնքի ներուժը ճիշտ օգտագործելու համար: Սակայն ցավով պետք է նշեմ, որ նախորդ տարիներին Հալեպում կանանց փառատոնի կազմակերպման վերաբերյալ տեղեկատվությունը եղել է թերի, որը պատճառ է հանդիսացել մեր երկրի ոչ լիարժեք մասնակցությանը: Այս համատեքստում առավել քան կարեւոր դեր ունի Հալեպում ՀՀ հյուպատոսությունը, որը հայ մշակույթը ներկայացնելու սրտացավ ու շահագրգիռ կեցվածք պետք է ցուցաբերի»:

ՄԱՐԻՆԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

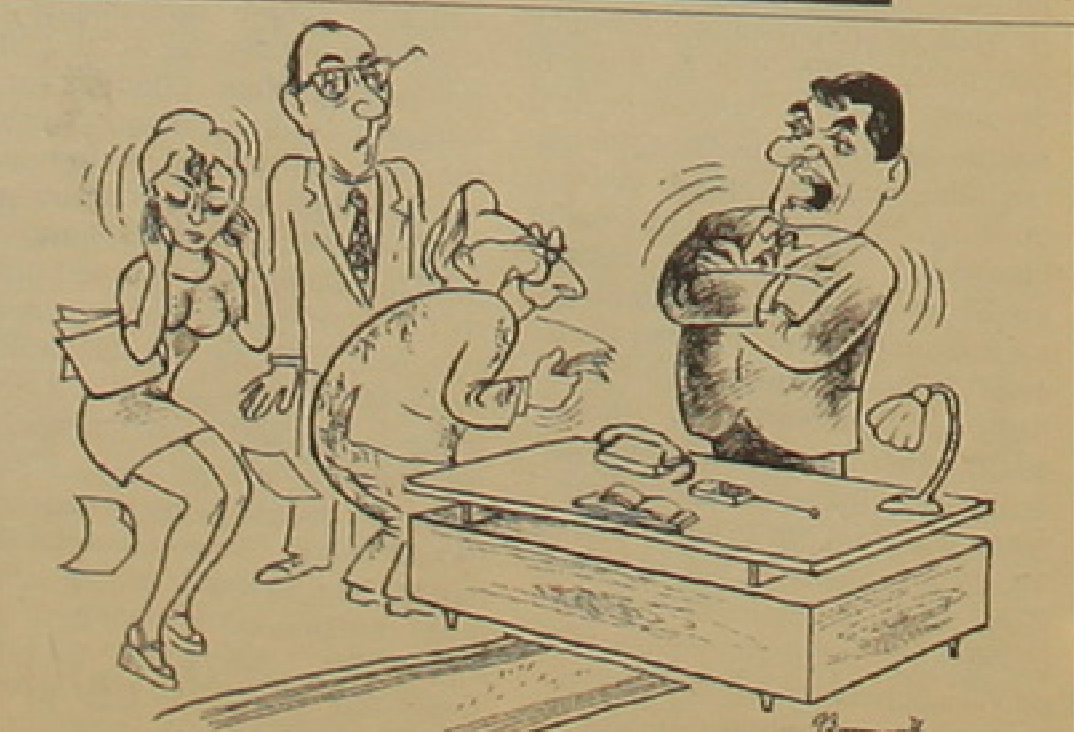

Զրույցն անցավ ջերմ, բարեկամական մթնոլորտում:

ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՒՅՔԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ՄՐՑՈՒՅԹՈՎ ԵՎ ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԵՐԻ ԱԶԱՏ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅԱՄԲ ՄԱՍՆԱՎՈՐԵՑՄԱՆ Է ՆԵՐԿԱՅԱՑՆՈՒՄ

N	Ձեռնարկության անվանումը	Հասցեն	Գործունեության տեսակը	Մասնավորեցման ձևը	Մասնավորեցվող գույքի գնահատվ. արժեքը (հազ. դրամ)	Մասնավորեցվող գույքի նվազ. գինը (%) կամ (հազ. դրամ)	Մասնավորեցվող բաժնետոմսերի քանակը	Պարտավորությունները (հազ. դրամ)	Տեղեկատ. (ազդագիր) հրապար.	Մասնավորեցման սկիզբը	Մասնավորեցման ավարտը	Զբաղեցրած հողատարածքը
1	«Վայոց Ձոր» ՓԲԸ	Վայոց Ձորի մարզ, ք. Եղեգնաձոր, Միկոյան 16	շինարարություն	մրցույթ	27634	6910	27634	32819	29.03.01	29.03.01	25.05.01	116
2	«Այգ» ՓԲԸ	ք.Երեւան, Նուբարաշենի խճուղի 1	տրամվայների նորոգում	մրցույթ	76528	38264	76528	3100	29.03.01	29.03.01	25.05.01	4.2
3	«Հ. Հարությունյանի անվ. Բյուրականի մանկական առողջարան» ՊՓԲԸ	Արագածոտնի մարզ, գ. Բյուրական	առողջարանային գործունեություն	մրցույթ	15279	11460	15279	12977	29.03.01	29.03.01	29.05.01	5
4	«Անահիտ հանգստյան տուն» ՊՓԲԸ	Լոռու մարզ, ք. Ստեփանավան, Անտառային 1	հասարակական հանգստի կազմակերպում	մրցույթ	65360	32680	65360	657	29.03.01	29.03.01	29.05.01	4
5	«Սոճուտ» մանկական առողջարան» ՊՓԲԸ	Լոռու մարզ, գյուղ Գյուլագարակ	հանգստի կազմակերպում	մրցույթ	49663	24832	49663	7824	20.04.01	20.04.01	29.05.01	7
6	«Շինանտառթուղթառ»ՊՓԲԸ-ի N 1 պահեստային տեղամասի հիմնական միջոցների օտարում	Արարատի մարզ, ք. Մասիս, Գործարանային 7	-	մրցույթ	152053.4	76026.7	-	-	20.04.01	20.04.01	01.06.01	3.1
7	«Շինանտառթուղթառ»ՊՓԲԸ-ի N 2 պահեստային տեղամասի հիմնական միջոցների օտարում	Արարատի մարզ, ք. Մասիս, Գործարանային 7	-	մրցույթ	49444.8	27222.4	-	-	20.04.01	20.04.01	01.06.01	4.9
8	«Շինանտառթուղթառ»ՊՓԲԸ-ի N 3 պահեստային տեղամասի հիմնական միջոցների օտարում	Արարատի մարզ, ք. Մասիս, Գործարանային 7	-	մրցույթ	190396.9	95198.5	-	-	20.04.01	20.04.01	01.06.01	5.7
9	«Գյումրիի քաղաքային կառույցների ուղեմաս» ՊՓԲԸ	Շիրակի մարզ,ք. Գյումրի, Գարեգին Ա-2	շին վերանորոգում	մրցույթ	29329	14665	29329	4326	20.04.01	20.04.01	05.06.01	1.113
10	«Բեռների տրանսպորտային առաքման» ՊՓԲԸ	Երեւան, Արցախի 73	բեռների տրանսպորտային առաքում	մրցույթ	88359	44180	88359	28175	20.04.01	20.04.01	05.06.01	2.9956
11	Լուծարվող «Վանաձորի հացաընդունում»ՊՓԲԸ-ի N 1 տեղամասի գույքը	ք. Վանաձոր, Գր. Լուսավորչի 1	-	մրցույթ	23994	6000	-	չունի	27.04.01	27.04.01	06.06.01	3300մ
12	Լուծարվող «Վանաձորի հացաընդունում»ՊՓԲԸ-ի N 2 տեղամասի գույքը	ք. Վանաձոր, Գր. Լուսավորչի 1	-	մրցույթ	42752	10700	-	չունի	27.04.01	27.04.01	06.06.01	5448մ
13	«Ագրոսպասարկում» ԱՄ-ի Նոյեմբերյանի միավորում ԲԲԸ, 34% պետ. բաժնեմաս	Տավուշի մարզ, գյուղ Բերդավան	ագրոսպասարկում	ԲԲ աճուրդ	4785	-	957	4497	15.05.01	15.05.01	07.06.01	3.2
14	Նոյեմբերյանի «Բերրիություն» ԲԲԸ-ի 34% պետ բաժնեմաս	Տավուշի մարզ, գյուղ Բերդավան	պարարտանյութերի վաճառք	ԲԲ աճուրդ	5170	-	517	4687	15.05.01	15.05.01	07.06.01	3.2
15	«Տրանսսպասարկում» ԲԲԸ 63.15% պետ բաժնեմաս	ք. Երեւան, Արցախի 30	շինանյութերի առեւտուր	ԲԱԲ	56552	25%-ից ավելի	56552	4687	15.05.01	24.05.01	07.06.01	2.21
16	Լուծարված «Ալավերդու ավտոտեխսպասարկում»ՊՁ-ի գույքը	Լոռու մարզ, ք. Ալավերդի, Թբիլիսյան խճուղի	-	մրցույթ	9293	2325	-	չունի	27.04.01	27.04.01	08.06.01	3500մ
17	Լուծարվող «Հայանիստ» ՊՓԲԸ-ի գույքը	Արարատի մարզ, գյուղ Հայանիստ	-	մրցույթ	2050129	5125.32	-	-	20.04.01	20.04.01	08.06.01	4.1
18	Լուծարվող «Կապանի կոմունալ տնտեսություն» ՊՓԲԸ-ի բաղնիք-լվացքատունն իր սարքավորումներով	Սյունիքի մարզ, ք. Կապան	-	մրցույթ	10607.5	2651.8	-	չունի	27.04.01	27.04.01	08.06.01	353.57մ
19	«Ագրոսպասարկում ԱՄ-ի Ապարանի շրջ. միավորում» ԲԲԸ 34% պետ բաժնեմաս	Արագածոտնի մարզ, գյուղ Քուչակ	ագրոսպասարկում	ԲԲ աճուրդ	12920	-	1292	4322	15.05.01	15.05.01	11.06.01	4
20	«Բերրիություն» ԱՄ-ի Ստեփանավանի շրջ. միավորում»ԲԲԸ 34% պետ բաժնեմաս	Լոռու մարզ, ք. Ստեփանավան, Ամերիկյան թաղ.	թունաքիմիկատների վաճառք	ԲԲ աճուրդ	383600	-	959	817	15.05.01	15.05.01	11.06.01	4
21	«Գիտա-արտադրական համալիր» ՓԲԸ	ք. Երեւան, Կոմիտասի 51	գիտա-արտադրական	մրցույթ	48151	48151	48151	160.2	27.04.01	27.04.01	12.06.01	0.041
22	«Գորիսի Գամմա» ԲԲԸ	Սյունիքի մարզ, ք. Գորիս, Ավանգարդ-2	Ռադիոէլեկտրոնային սարքերի արտադրություն	ԲԱԲ	84321	25%-ից ավելի	67456	37461	15.05.01	24.05.01	27.06.01	1.486
23	«Փյունիկ» ֆոտոշարվածքային կենտրոն» ՓԲԸ-ի 56.8 պետ բաժնեմաս	Երեւան, Տերյան 89	պոլիգրաֆ գործ	ԲԱԲ	22473	100%	22473	949	15.05.01	24.05.01	27.06.01	0.059
24	«Ալավերդու ԲՈՒՍ» ԲՓԲԸ	Լոռու մարզ, ք. Ալավերդի Թբիլիսյան 7	բեռնաուղեւորափոխադրում	ԲԱԲ	162504	25%-ից ավելի	162504	5222	15.05.01	24.05.01	27.06.01	2.315
	ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ԵՆ											
25	«Ապարանի ԲՈՒՍ» ՊՓԲԸ	Արագածոտնի մարզ ք. Ապարան, Գայի փ. 1	բեռնաուղեւորափոխադրում	ԲԱԲ	38181	50%-ից ավելի	38181	13279	-	-	-	0.77
26	«Ստեփանավանի ԲՈՒՍ» ՊՓԲԸ	Լոռու մարզ, ք. Ստեփանավան, Բաղրամյան145	բեռնաուղեւորափոխադրում	ԲԱԲ	62735	50%-ից ավելի	62735	1644	-	-	-	1.7
27	«Ջերմուկի ԲՈՒՍ» ՊՓԲԸ	Վայոց Ձորի մարզ ք. Ջերմուկ	բեռնաուղեւորափոխադրում	ԲԱԲ	62046	25%-ից ավելի	62046	4730	-	-	-	2.4
28	«Արթիկի ԲՈՒՍ» ՊՓԲԸ	Շիրակի մարզ,ք.Արթիկ, Գործարանային 2	բեռնաուղեւորափոխադրում	ԲԱԲ	99288	25%-ից ավելի	99288	3578	-	-	-	3.1
29	«Աղանձուտ» ՊՓԲԸ	Սյունիքի մարզ գյուղ Տաթ.	էլեկտրոն. սարք. արտադրություն	ԲԱԲ	5654	25%-ից ավելի	5654	179	-	-	-	0.2355
30	«Արեւ» ՓԲԸ	Արագածոտնի մարզ ք. Ապարան, Գայի 20	էլ. սարքերի արտադրություն	ԲԱԲ	39251	25%-ի չափով	39251	23073	-	-	-	3.85
31	«Աբովյանի ԲՈՒՍ» ՊՓԲԸ	Կոտայքի մարզ, գ. Մայակովսկի	բեռնաուղեւորափոխադրում	ԲԱԲ	109616	50%-ի չափով	109616	29062	-	-	-	2.8
32	«Սեւանի ԲՈՒՍ» ՊՓԲԸ	Գեղարքունիքի մարզ, ք. Սեւան, Նաիրյան 191	բեռնաուղեւորափոխադրում	ԲԱԲ	34491	25%-ից ավելի	34491	8175	-	-	-	1.8

Մասնավորեցման Ծրագիր Հայաստանի Հանրապետությունում

Privatization Project In the Republic of Armenia

Ազատ բաժանորդագրությամբ եւ մրցույթով մասնավորեցմանը մասնակցելու համար խնդրում ենք դիմել ՀՀ պետական գույքի կառավարման նախարարության աճուրդի կենտրոններ հետեւյալ հասցեներով. ք. Երեւան, Սայաթ-Նովա 8, Մաշտոցի 42ա, հեռ. 587983, 560264, 521560
Լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու համար դիմել ՀՀ պետական գույքի կառավարման նախարարության մասնավորեցման գլխավոր վարչություն, Երեւան, Կառավարական տուն 2,հեռ 56 29 33, 52 37 15, 56 33 42, ինտերնետային էջ http:// www.privatization.am,tender@arminco.com/:
Հայտարարության նպատակը գովազդն է, պաշտոնական տեղեկագրերը հրապարակվել են «Հայացք տնտեսությանը» թերթի «Սեփականաշնորհում» հատուկ թողարկումներում
Նախարարությունը ողջունում է մասնավորեցման հետ կապված Հայաստանի տնտեսության մեջ ներդրումային յուրաքանչյուր առաջարկ եւ պատրաստ է այն քննարկել շահագրգիռ բոլոր կողմերի հետ:

Web site http://www.privatization.am

Հետեւեք ՀՀ պետական գույքի կառավարման նախարարության հայտարարություններին

ԵՎՐԱԽՈՐՀՈՒՐԴ

Ապատեղեկատվություն տարածելու Ադրբեջանի հերթական փորձը տապալվեց

ԵՐԵՎԱՆ, 24 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Հայաստանի մասին ապատեղեկատվություն տարածելու Ադրբեջանի հերթական փորձը տապալվել է Եվրոպայի խորհրդում՝ վարկաբեկելով և՛ Ադրբեջանին, և՛ նրա կողմից տարվող քարոզչական քաղաքականությունը։ Եվրոպայի խորհրդի խորհրդարանական վեհաժողովում ադրբեջանական կողմը մեղադրանքներ է ներկայացրել Հայաստանին ու Լեռնային Ղարաբաղին՝ ադրբեջանցի ռազմագերիների վերաբերյալ, ընդ որում վկայակոչելով Կարմիր խաչի միջազգային կոմիտեն՝ որպես այդ տվյալների հավաստի աղբյուր։ Ըստ նրանց ներկայացրած փաստաթղթի, ԿԽՄԿ-ի ս.թ. ապրիլի 10-ի ներկայացրած զեկույցի մեջ նշվում է, որ հայկական կողմում պահվում են ավելի քան 700 ադրբեջանական ռազմագերիներ, եւ վերջին վեց ամիսների ընթացքում Կարմիր խաչին մուտք չի տրվել՝ այցելելու ռազմագերիներին Հայաստանում։

Ինչպես հայտնում են ՀՀ ԱԳՆ հասարակայնության հետ հարաբերությունների վարչությունից, միջազգային կազմակերպությանն իրենց խաղի մեջ ներգրավելու այդ փորձը սակայն առիթ է դարձել բացահայտելու ստահոդ տեղեկություններ տարածելու ավանդույթը եւ դրանով հարվածել է Ադրբեջանի հեղինակությանը։ Կարմիր խաչը միանշանակորեն հերքել է վերագրվող տվյալները՝ նշելով, որ ԿԽՄԿ-ն այդ տվյալների աղբյուրը չէ։ Այս կազմակերպությունը զեկույց չի ներկայացրել ո՛չ ս.թ. ապրիլի 10-ի, ո՛չ էլ որեւէ այլ ամսաթվով։ Ինչ վերաբերում է ԿԽՄԿ-ի այցելություններին առնչվող տեղեկություններին, ապա դրանք բացարձակապես չեն համապատասխանում իրականությանը։ ԿԽՄԿ-ն, որեւէ թյուր մեկնաբանությունից խուսափելու համար հերքումը պարունակող նշված տեղեկատվությունն ուղարկել է Եվրախորհրդի բոլոր հանձնաժողովներին, Եվրոպայի խորհրդի խորհրդարանական վեհաժողովի նախագահին եւ եխ Մարդու իրավունքների հանձնակատարին։

«Ադրբեջանական կողմի վերջերս ակտիվացած քարոզարշավը՝ հայկական կողմին մեղադրելու հնարովի փաստերի տարածմամբ, միայն բացասաբար է անդրադառնում Ադրբեջանի վարկանիշի վրա՝ կասկածի տակ դնելով ներկայացված ցանկացած փաստաթղթի հավաստիությունը»,- իր հաղորդագրությունում ընդգծում է ՀՀ ԱԳՆ-ն։

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«ՎԱՍՊՈՒՐԱԿԱՆ»

հայրենակցական միությունը ս. թ. մայիսի 27-ին, ժամը 12-ին կազմակերպում է Վանի 1915 թ. հերոսամարտին նվիրված ամենամյա ղաշտահանդես, որը կկայանա Աշտարակից Ագարակ տանող ավտոխճուղու մոտ գտնվող «Արծիվ Վասպուրականի» հուշակոթողի մոտ։

Դաշտահանդեսի մասնակիցներին տեղափոխող ավտոբուսները մեկնում են Կոմիտասի անվան կոնսերվատորիայի դիմացից, ժամը 11:00-ին։

ՎԳՄ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

«Ազգ» ՀԱՐԳԵԼԻ ԸՆԹԵՐՑՈՂ

«Ազգ» օրաթերթը կազմակերպել է նոր ծառայություն, որից օգտվողները հնարավորություն կստանան ինտերնետում հայերենով, ռուսերենով, անգլերենով, թուրքերենով ներկայացնել տարաբնույթ հայտարարություններ՝ շնորհավորանքների, առուվաճառքի, վարձակալության, աշխատանքի առաջարկություններ, աշխատուժի առաջարկություններ, ծանոթացման առաջարկներ։

www.azg.am

«Ազգ» օրաթերթի ինտերնետ-էջը ներկայումս ինտերնետի հայկական տեղեկատվական պաշարներից ամենաընթերցվողն է։ 4 ամսվա ընթացքում 265 391 ընթերցող է այցելել «Ազգ»-ի ինտերնետային էջը։

Մի՛ սահմանափակվեք այն փողոցով, շրջանով կամ քաղաքով, որտեղ ծավալում եք Ձեր գործունեությունը, այլ ներկայացրեք ամբողջ աշխարհին Ձեր հնարավորությունները՝ մե՛ր միջոցով։

Մինչեւ ս. թ. հունիսի 10-ը հայտարարություններն ընդունվում են անվճար, հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Հանրապետության փ. 47, «Ազգ» օրաթերթ (հեռ. 52-93-53)։

ԿՈՐԵԼ Է

Բագրատ Էդվարդի Գորոյանի 1986 թ. ԵրՊԻ-ի կողմից տրված N MB000052 ավարտական դիպլոմը, գրանցման համարը՝ 58269
Համարել անվավեր։

ԿՈՐԵԼ Է

«Թրիթյուն» ՍՊԸ-ի մաքսային ձեւակերպումների համար կլոր կնիքը։
Համարել անվավեր։

ՇՆՈՐՀԱՎՈՐԱՆՔ

Շնորհավորում ենք մեր սիրելի ուսուցիչ Միքայել Գարեգինի Զալինյանի ծննդյան 71-ամյակը, ցանկանում ենք երկար տարիների կյանք, քաջ առողջություն եւ շարունակական բեղմնավոր գիտամանկավարժական գործունեություն։

ՄԻ ԽՈՒՄԲ ԿՈԼԵԳԱՆԵՐ

HUJ

1965 թ. գործող Հայաստանի ուսանողական ջոկատների հանրապետական շտաբը, որը ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի կամավորական ծառայության կոմիտեի անդամ է, հրավիրում է որպես կամավորական մասնակցելու արտասահմանում եւ Հայաստանում միջազգային աշխատանքի ճամբարների ամառային ծրագրերին։

Պայմանները՝ *անգլերենի (ֆրանսերեն, գերմաներեն) տիրապետում, կամավորականի անդամավճար եւ ուղեվարձի վճարման հնարավորություն։*

Դիմումներն ընդունվում են մինչեւ մայիսի 30-ը հետեւյալ հասցեով՝

Կորյունի 19ա, 7-րդ հարկ, հեռ.՝ 52 27 88, 52 27 01

«ԱՐԱՄ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ» ՀԱՄԵՐԳԱՍՐԱՀ
2000/2001 թթ. համերգաշրջան

Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախումբ
Գեղարվեստական ղեկավար եւ գլխավոր դիրիժոր՝ **Էդուարդ Թոփչյան**
համերգների սկիզբը՝ ժամը 19:00-ին
հունիս, հուլիս ամիսների ծրագիր

Հունիսի 1
Համերգ՝ նվիրված երեխաների պաշտպանության միջազգային օրվան
Վ. Ա. Մոցարտ՝ «Ֆիգարոյի ամուսնությունը» օպերայի նախերգանք
Դաշնամուրի կոնցերտ թիվ 20, KV 466
Մենակատար՝ Լիլիթ Գրիգորյան
Ժ. Բիզե–Ռ. Շչեդրին՝ «Կարմեն» սյուիտ
Դիրիժոր՝ Ռուբեն Ասատրյան

Հունիսի 8
Վահան Արվազյան՝ Գուսան Հավասու երգերը
Վ. Ա. Մոցարտ՝ Կոնցերտային սիմֆոնիա ջութակի եւ ալտի համար, KV 364
Մենակատարներ՝ Գագիկ Սմբատյան (ջութակ)
Ալեքսանդր Կոսեմյան (ալտ)
Ա. Բրուքներ՝ Սիմֆոնիա թիվ 4 («Ռոմանտիկական»)
Դիրիժոր՝ Հովսեփ Շիթիլյան (Սիրիա)

Հունիսի 15
Էդուարդ Հայրապետյան՝ Սիմֆոնիա թիվ 3 «Հուր-Հուր Մեծ Թիթեռ»
(առաջին կատարում)
Դիրիժոր՝ Մերուժան Սիմոնյան

Հունիսի 22
Համերգ՝ նվիրված Արամ Խաչատրյանի ստեղծագործությանը
Դիրիժոր՝ Էդուարդ Թոփչյան

Հուլիսի 9, 11, 14
Ջ. Վերդիի «Աիդա» օպերայի համերգային կատարում
Մասնակցությամբ Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ երգչախմբի
Խմբավար՝ Գեւորգ Մուրադյան
Մենակատարները կհայտարարվեն լրացուցիչ
Դիրիժոր՝ Էդուարդ Թոփչյան

ՀՖՆ-ի 2000/2001 թթ. համերգաշրջանի հովանավոր՝ Հայկական բարեգործական ընդհանուր միություն

100 ժամ
ԱՆՎՃԱՐ
ԻՆՏԵՐՆԵՏ
համակարգչի գնման դեպքում:
Ինչպես նաև մոնիտորներ,
տպիչներ, սկաներներ...

Բարձր որակ!
Ցածր գներ!

ՀՀ, Երևան
Թեքեյան Կենտրոն, Խանջյանի 60
Հեռ: (+374 1) 57 88 25, 57 66 59, 57 33 58
Բջջ: (+37499) 07 077
E-mail: info@bi-line.am
WWW. BI-LINE.AM

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՀՐԱՎԵՐ

FUTURE WORK
EMPLOYMENT CENTER

Կենտրոնին հարկավոր են հետեւյալ մասնագիտություններն ունեցող աշխատողներ
ԳԻՆԵԿՈԼՈԳ, ՖԻԶԻՈԹԵՐԱՊԵՎՏ, ԿԱՐԴԻՈԼՈԳ, ՍՏՈՄԱՏՈԼՈԳ, ՍՈՆՈԳՐԱՖԻՍՏ
Լիցենզիայի առկայությունը պարտադիր է

Կանոնադրությունների, պայմանագրերի կազմում, տեքստերի հավաքում, համակարգչային այլ ծառայություններ
Մեր հասցեն՝ Մաշտոցի 20, հեռ.՝ 53-22-56

YEREVAN-PARIS-LYON
SABERATOURS-SEVAN
ՍԱԲԵՐԱՏՈՒՐ–ՍԵՎԱՆ
ԵՐԵՎԱՆ-ՓԱՐԻԶ-ԼԻՈՆ

Ավիատոմսեր եւ տուրիզմ
«Սաբերատուր-Սեւան»
ճամփորդական գործակալությունն առաջարկում է.

- *Ավիատոմսեր Երեւանից ուղիղ չվերթերով*

ARMENIAN AIRLINES swissair KLM BRITISH AIRWAYS АЭРОФЛОТ

տրանզիտ քաղաքներով ցանկացած ուղղությամբ եւ ընկերությամբ։ Փարիզի օդանավակայանում Ձեզ կդիմավորի մեր գրասենյակի ներկայացուցիչը եւ կհոգա Ձեր բոլոր հոգսերը՝

- *Գնացքի տոմսեր Եվրոպայում*
- *Հյուրանոցների ամրագրում Հայաստանում եւ արտասահմանում*
- *Բժշկական ապահովագրություն*

375010, ք. Երեւան, Վարդանանց 10
Հեռ. (3741) 52 54 48, 52 85 48, ֆաքս (3741) 56 40 30
E-mail: sabera@arminco.com

@rminco Global Telecommunications
Ինտերնետ ծառայություններ «ԻՆՏԵՐՆԵՏ» սրճարանում։ Խանջյան 50։ Հեռ. 575823։

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 24. 05. 2001 Գինը՝ 100 դրամ